

Andrej Kokot

Napačni člověk

Napačni človek

Avtor:

Andrej Kokot skupaj približno 16000 besed

Ulica Stanka Lapuha 10 dialogov približno 8600 besed

4240 Radovljica

E-pošta: kokot.andrej@gmail.com GSM: 00 386 41 675 485

Kolofon:

© 2015 Andrej Kokot, Radovljica

Naslov: Napačni človek

Avtor: Andrej Kokot

Leto izida: 2015

Druga predelana (elektronska) izdaja

Založba : Prava beseda, društvo za kulturo jezika,
Ulica Stanka Lapuha 10, 4240 Radovljica

Izšlo 2015 na spletnem portalu slovenskih gledališč

www.sigledal.org.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-2 (0.034.2)

KOKOT, Andrej, 1959-

Napačni človek [Elektronski vir] / Andrej
Kokot. - 2. predelana (elektronska) izd. - El.
knjiga. - Radovljica : Prava beseda, društvo
za kulturo jezika, 2015

ISBN 978-961-283-350-3 (pdf)

280083200

Kontakt:

kokot.andrej@gmail.com; 041/675 485; www.press-radovljica.si

#

Uporaba tega dela je prepovedana brez izrecnega soglasja
lastnika avtorskih pravic. Izjema so krajši citati z navedbo
vira.

Osebe:

- Biba Horvat, ex. Bibiana Tica - žrtev,
- Jona Horvat - žrtvin mož,
- Gregor Schmidt - osebni tajnik Jone Horvata,
- Lučka Pradež - pokojničina prijateljica in upraviteljica dobrodelnega sklada,
- Janez Pradež lokalni gostinec, lastnik Irskega puba, Lučkin mož (v zgodbi se ne pojavi kot nastopajoč lik, je pa »prisoten«!),
- Klarisa Lipovljan - odvetnica družine Horvat,
- Rebeka Travnik - študentka MBA, osebna tajnica pokojne, teniška učiteljica in njena občasna lezbična ljubimka,
- Tomasz Mayer - podjetnik iz vzhodne Evrope, Horvatov poslovni partner,
- Pavle Kočevar - policijski kriminalist, glavni preiskovalec,
- Bine Falež - policijski kriminalist, njegov pomočnik.

#

Zgodba je presek skozi dogodke petih dni, v katerih se bodo prikazala navidezna in resnična razmerja med udeleženci neke skoraj naključne večerne zabave z ne povsem naključnim tragičnim epilogom. Kriminalista Kočevar in Falež bosta z vsemi močmi poskušala osvetliti povezave med udeleženci zabave in rekonstruirati zgodbo tistega večera z namenom odkriti storilca gnusnega umora.

Dogajanje je umeščeno na družinsko podeželsko posestvo Horvatovih v hribovitih predelih Gorenjske v smeri Škofje Loke. Kraji so bili včasih znani po proizvodnji čevljev in lesni industriji, vendar je posel začel usihati, cene nepremičnin so padle, tako da je Jona Horvat za malo denarja kupil propadajočo kmetijo, ki jo je povsem obnovil in notranje predelal ter tja preselil svoje posle, ki jih je še do nedavnega vodil iz prestolnice. Izbral je relativno miren okoliš povsem brez kriminala in dovolj blizu prestolnice, v kateri ima še vedno veliko poslovnih znancev, tam deluje tudi njegova odvetniška pisarna. Prav zato se policisti iz bližnjega regijskega centra temu dogodku posvetijo s posebno pozornostjo.

#

Opis akterjev:

#

Biba Horvat

Žrtev Biba (Bibiana) Horvat (dekliški priimek Tica) je 32-letnica v odlični telesni kondiciji brez otrok, dobra 3 leta poročena z Jono Horvatom. To je zanjo prvi zakon. Otrok niti od prej niti v zakonu nima, čeprav je obdukcija pokazala, da je vsaj enkrat v življenju imela splav. V času smrti je bila 3 mesece noseča.

Z Lučko Pradež je tesno sodelovala pri upravljanju dobrodelne organizacije, društva Pomagati.si, katerega ustanovitelj in finančni meceni je bil Horvat, njihova skrb pa

je bila finančna podpora pri šolanju otrok iz revnih afriških predelov.

Biba je bila nora na drobna darila (če je šlo za zlato in diamante), obilje, v katerem je živila, je jemala kot naravno danost.

Čeprav je odrasla v kmečki družini na severu Slovenije, ji je kot drugemu v nizu petih otrok (starejši brat je prevzel kmetijo) družina nudila izobrazbo. Ob dveh bratih je imela še dve sestri.

Horvat je bil njen drugi resni moški po Benu, s katerim je imela resno zvezo že v srednji šoli. Od konca srednje šole, dokler ni spoznala Horvata, je imela niz mimobežnih zvez, v glavnem zaradi zadovoljevanja spolne sle. Lahko bi rekli, da je živila dokaj promiskuitetno življenje, ki ga je povsem spremenila po vstopu v zvezo s Horvatom. Res je, da je pol leta po odkritju njegove bolezni Joni predlagala, da bi si lahko omislila kakšnega ljubimca, da ne bo njeno še mlado telo ostajalo nepotešeno. Tako, bolj za mesene užitke, je rekla, rada pa da ima samo njega.

Na to je pristal in jo prosil, naj to počne v domači hiši, s čimer se je ona strinjala.

#

Jona Horvat

Je žrtvin (prvi) mož. Zanj je to tretji zakon, obe bivši ženi, obe Američanki, sta še živi. Otrok nima, čeprav je imel v prvem zakonu sina in hčer, vendar sta oba umrla; sin zaradi

prevelikega odmerka heroina (kar si Horvat še danes očita), hči pa se je ponesrečila pri prostem plezanju nekje v Nevadi, ko se ji je ob padcu v steni varovalna vrv ovila okrog vratu in ji ga usodno zlomila.

Star je 68 let. Študiral ni, razen gimnazije na Madžarskem druge dokončane formalne izobrazbe nima. Je odličen šahist, bil je tudi član madžarske mladinske šahovske reprezentance. Prav na nekem gostovanju v Avstriji je leta 1952 ušel in emigriral v Ameriko, od tam pa je, gnan s posli v novo nastajajoči Sloveniji, leta 1992 prišel sem. Ima izjemen občutek za finančne operacije, s katerimi je že obogatel v Ameriki, nadaljeval pa je v novi domovini.

Temeljni razlog za to, da se je Jona Horvat na začetku zanimal za Biba Tico, je bila njena silna življenjska energija in seksualna odprtost.

#

Gregor Schmidt - osebni tajnik

Ne vemo povsem točno, kdaj je svoje življenje združil z Jono Horvatom. Na prvi pogled deluje, da je z njim že celo življenje. Od nekdanj se ju spomnijo skupaj, čeprav je najbrž res, da je Schmidt s Horvatom nekje od začetka 60-tih, ko je Horvat v Ameriki obogatel. Govori malo, če že pa izrazito knjižno slovenščino, brez kakršnega koli naglasa. Jezika se je naučil hitro, nekateri celo sumijo, da je bil rojen tukaj, čeprav njegovi dokumenti pričajo drugače.

#

Lučka Pradež

Pokojničina prijateljica in sodelavka v dobrodelnem društvu, katerega predsednica upravnega odbora je. Spoznali sta se, ko je Biba prišla živet k Horvatu slab mesec in pol pred njuno poroko. Dejansko je bila Lučka tista, ki je prekrižala pot Bibi. Ko je izvedela, da ima Horvat novo izvoljenko, se je preprosto pojavila na vratih in se predstavila kot vodilna pri društvu, ki ga je osnoval Horvat. Biba je takoj začela sodelovati z njo, saj je s preselitvijo skorajda prenehala s svojo dotedanjo dejavnostjo, organizacijo v kulturi. V istem trenutku sta postali tudi prijateljici.

#

Janez (Jani) Pradež

Je lokalni gostinec, lastnik Irskega puba. Lučkin mož. V zgodbi nastopa le kot oseba, ki je ne vidimo, saj na dogodku ni prisoten, ker ima delo v pubu.

#

Klarisa Lipovljan

Odvetnica Jone Horvata. V bistvu je bil to že njen nedavno preminuli oče, pri katerem se je zaposlila po zelo uspešnem študiju prava in po nekajletni praksi v znani ljubljanskih odvetniški pisarni, kjer se je spoznavala s skrivnostmi korporacijskega in finančnega prava. Horvat jo pozna že od malih nog, saj je z njenim pokojnim očetom, ustanoviteljem odvetniške pisarne, vzpostavil močne poslovne in celo prijateljske vezi. Horvat je najpomembnejša stranka odvetniške

pisarne Lipovljan in partnerji. Živi v Ljubljani, a ima v kraju, kjer živi Horvat, vikend, v katerem prav zaradi sodelovanja s Horvatom preživi prenekateri dan v tednu.

#

Rebeka Travnik

Je študentka MBA, osebna tajnica pokojne, njena teniška učiteljica. Svojčas je trenirala tenis, s čimer je krepko načela družinski proračun, po poškodbi kolena pa je kariero obesila na klin. Je izrazita borka, neusmiljena predstavnica mlade generacije, osredotočena na zastavljene cilje, ki jih dosega, ne glede na to, koga med potjo pregazi. Spoštuje močnejše in zaničuje šibke. Bibina smrt ji je prinesla le izpad prihodka in morebitnih poslovnih priložnosti za kasnejša leta.

#

Tomasz Mayer

Podjetnik z domnevno madžarskim poreklom (državljanstvo ima madžarsko, vendar je bil rojen v severovzhodni Sloveniji). Dela za Jono Horvata v investicijskih in dobrodelnih dejavnostih v vzhodni Evropi, predvsem v deželah bivšega varšavskega pakta. Sodelujeta še iz Horvatovih ameriških časov. Pogosto poslovno obiskuje Slovenijo, kjer naj bi ostal le še 4 dni po dogodku, saj ga pot vodi naprej na Dunaj, v Frankfurt in nazaj v Budimpešto, kjer sicer živi. S Horvatom govori slovensko, a z izrazitim prekmurskim naglasom.

#

Pavle Kočevar

Poklic: policijski inšpektor (IV), nadrejeni partner v dvojcu z inšpektorjem (I) Binetom Faležem.

Kočevar je otrok slovenskega očeta in srbske matere, potomke oficirske družine nekje z Dolenjske. Zaradi tako namešanih genov nosi v sebi srbsko lokavost in izmuzljivost, hkrati pa kočevarsko trmo in občasno celo vzkipljivost, ki se ji ves čas nekako upira. Je amaterski ljubitelj šaha, čeprav ne zmaguje prav velikokrat, saj rad tvega in s tem provocira tudi boljše nasprotnike. Prav zaradi tveganja mnoge, sicer izgubljene partije šaha dobi. Podobno počne tudi pri policijskih preiskavah.

Njegovo zlato pravilo v policijski preiskavi je, da ni pravih odgovorov, so samo prava vprašanja. Ne ve se, ali si je reklo sam izmislil ali se je morda nanj prilepilo »nekje na poti«.

#

Bine Falež

Poklic: policijski inšpektor IV, mlajši in podrejeni del tandema z kriminalistom Kočevarjem.

Star je 24 let in je v policijo vstopil pred komaj tremi leti, takoj ko je končal gimnazijo. Potem je opravil usposabljanje na policijski akademiji, nato pa se je takoj vpisal v višjo šolo. Tako zgodaj je postal policist kriminalist zato, ker je bil v neki raciji ranjen (sicer zaradi lastne neumnosti) ter zato bil odlikovan z medaljo in

napredovanjem. S svojim delom nadaljuje družinsko tradicijo kot tretja generacija policistov.

#

Scena - splošno:

Scena je v globini razdeljena na dva sorazmerna dela. V levem delu je ali salon v hiši Jone Horvata ali pisarna kriminalista Kočevarja, desno pa ali delovna soba ob salonu v Horvatovi hiši ali gostinski lokal/Irski pub Janija Pradeža. Vmes je stena z vrati, ki vso predstavo ostane fiksna. Vrata so tudi na desni strani desnega prizorišča kot drugi vhod v prostor. Menja se le scena na eni in/ali drugi strani odra.

#

Intro

Dvorana normalno osvetljena. Zavese spuščene. Eden za drugim protagonist nazaj za zaveso. Potem pride na oder naslednji po seznamu. Izjema je Janez Falež. Med njegovo predstavitvijo je oder prazen.

Opisi akterjev:

#

Biba Horvat

Biba (Bibiana) Horvat (dekliški priimek Tica) je 32-letnica v odlični telesni kondiciji brez otrok, dobra 3 leta poročena z Jono Horvatom. To je zanjo prvi zakon. Otrok nima. Vsaj enkrat v življenju je imela splav.

Je glavna moč v dobrodelni organizaciji, društvu Pomagati.si, katerega ustanovitelj in finančni meceni je njen mož Jona Horvat, njihova skrb je finančna podpora pri šolanju otrok iz revnih afriških predelov.

Biba je nora na drobna darila (posebej, če gre za zlato in diamante, kar ni ravno pogoj). Obilje, v katerem živi, jemlje kot naravno danost.

Čeprav je odrasla v kmečki družini na severu Slovenije, ji je, kot drugemu v nizu petih otrok družina nudila izobrazbo. Ob dveh bratih je imela še dve sestri. Starejši brat gospodari na družinski kmetiji.

Horvat je njen drugi resni moški po Benu, s katerim je imela resno zvezo že v srednji šoli. Od konca srednje šole, dokler ni spoznala Horvata, je imela niz mimobežnih zvez, v

glavnem zaradi zadovoljevanja spolne sle. Lahko bi rekli, da je živela promiskuitetno življenje, ki ga je povsem spremenila po vstopu v zvezo s Horvatom.

V času današnjega dogajanja je bolj ali manj mrtva.

#

Jona Horvat

Bibin mož. Zanj je to tretji zakon, obe bivši ženi sta še živi, otrok nima, čeprav je imel v prvem zakonu sina in hčer, vendar sta oba umrla; sin zaradi prevelikega odmerka heroina (kar si Horvat še danes očita), hči pa se je ponesrečila pri prostem plezanju nekje v Ameriki, ko se ji je ob padcu v steni varovalna vrv ovila okrog vratu in ji ga usodno zlomila.

Star je 68 let. Študiral ni, razen gimnazije na Madžarskem druge dokončane formalne izobrazbe nima. Je odličen šahist, bil je tudi član madžarske mladinske šahovske reprezentance. Prav na nekem gostovanju v Avstriji je leta 1952 ušel in emigriral v Ameriko, od tam pa je, gnan s posli v novo nastajajoči Sloveniji in hčerino smrtjo, leta 1992 prišel sem. Ima izjemen občutek za finančne operacije, s katerimi je že obogatel v Ameriki, nadaljeval pa je v novi domovini. Jezika se je hitro naučil.

#

Gregor Schmidt - Horvatom osebni tajnik

Ne vemo povsem točno, kdaj je svoje življenje združil z Jono Horvatom. Na prvi pogled deluje, da je z njim že ves čas. Od nekdanj, še iz ameriških časov, se ju spomnijo skupaj,

čeprav je najbrž res, da je Schmidt s Horvatom nekje od začetka 60-tih, ko je Horvat obogatel. Govori malo, če že pa izrazito knjižno slovenščino, brez kakršnega koli naglasa. Slovenskega jezika se je naučil hitro, nekateri celo sumijo, da je bil rojen tukaj, čeprav njegovi uradni dokumenti pričajo drugače.

#

Lučka Pradež

Tesna sodelavka Bibe Horvat v dobrodelnem društvu. Je predsednica upravnega odbora. Lučka in Biba sta se spoznali, ko je Biba prišla živeti k Horvatu slab mesec in pol pred njuno poroko. Dejansko je bila Lučka tista, ki je prekrižala pot Bibi. Ko je izvedela, da ima Horvat izvoljenko, se je preprosto pojavila na vratih in se predstavila kot vodilna pri društvu, ki ga je osnoval Horvat. Takoj sta začeli sodelovati. V istem trenutku sta postali tudi prijateljici.

#

Janez (Jani) Pradež

Je lokalni gostinec, lastnik Irskega puba, Lučkin mož. V zgodbi ga bomo spoznali, videli pa ne. Ves čas ima pomembno delo. V gostilni. Kot pravi slovenski podjetnik.

#

Klarisa Lipovljan

Odvetnica Jone Horvata. V bistvu je bil to že njen pokojni oče, pri katerem se je zaposlila po zelo uspešnem študiju prava in po nekajletni praksi v znani ljubljanski odvetniški

pisarni, kjer se je spoznavala s skrivnostmi korporacijskega in finančnega prava. Horvat jo pozna, odkar je prišel v Slovenijo, saj je sodeloval z njenim pokojnim očetom, s katerim sta postala prijatelja. Horvat je najpomembnejša stranka odvetniške pisarne Lipovljan in partnerji. Klarisa živi v Ljubljani, a ima v kraju, kjer živi Horvat, vikend, v katerem prav zaradi sodelovanja s Horvatom preživi prenekateri dan v tednu.

#

Rebeka Travnik

Je študentka MBA, osebna tajnica pokojne, njena teniška učiteljica. Pri Bibi dela zaradi denarja, ki ga potrebuje za študij. No in zaradi morebitnih koristnih poslovnih vezi. Lahko bi rekli, da nastavlja mreže. Kot mnogo mladih njene generacije.

#

Tomasz Mayer

Podjetnik z domnevno madžarskim poreklom (državljanstvo ima madžarsko, vendar je bil rojen v severovzhodni Sloveniji). Dela za Jono Horvata v investicijskih in dobrodelnih dejavnostih v vzhodni Evropi, predvsem v deželah bivšega varšavskega pakta. Sodelujeta še iz Horvatovih ameriških časov. Pogosto poslovno obiskuje Slovenijo, kjer naj bi ostal le še 4 dni po dogodku. Govori slovensko, a z izrazitim prekmurskim naglasom.

#

Pavle Kočevar

Poklic: policijski inšpektor, nadrejeni partner v dvojcu z mladim kriminalistom Binetom Faležem.

Kočevar je otrok slovenskega očeta in srbske matere. Zaradi tako namešanih genov nosi v sebi srbsko lokavost in izmuzljivost, hkrati pa kočevarsko trmo in občasno celo vzkipljivost, kateri se ves čas nekako upira. Je amaterski ljubitelj šaha, čeprav ne zmaguje prav velikokrat, saj rad tvega in s tem provocira tudi boljše nasprotnike.

Kriminalistične preiskave dela na svojstven način, saj ima v svoji pisarni tablo, na kateri nenehno v nove in nove miselne vzorce prestavlja listke asociacij.

#

Bine Falež

Mlad kriminalist, star je 24 let. V policijo je vstopil pred komaj tremi leti, takoj ko je končal gimnazijo. Potem je opravil usposabljanje na policijski akademiji, nato pa se je takoj vpisal v višjo šolo. Kriminalist v civilu je tako zgodaj postal zato, ker je bil v neki akciji ranjen in je napredoval. S svojim delom nadaljuje družinsko tradicijo kot tretja generacija policistov.

#

1. prizor

Scena: desna polovica - delovna soba, minimalistična ureditev, pano s črno podlago, na katerem je desno odtisnjena slika, levo pa izrez za okno, kjer dejansko tudi je okno (razbito), pisalna miza, stol, papir, na desni strani prizorišča je vogalni regal s knjigami (ki se v kasnejših prizorih obrne in postane točilni pult).

#

Osebe v tem prizoru:

Biba Horvat

#

(Prizorišče je zatemnjeno, slišimo le grmenje in štropot dežja. Med te zvoke se pomeša nenaraven, a glasen pok strelnega orožja. Sledi komaj slišen žvenket razbitega stekla.

Po tem reflektorji osvetlijo desni del odra, kjer je urejena pisarna - delovna soba. V ozadju je razbito okno, skozi katerega je videti bliskanje, ki spremlja zvoke grmenja in padajoč dež. Očitno je, da je naliv zelo hud. Na mizi, ki je skoraj pod oknom, vendar bolj desno, je odprt prenosni računalnik. Na tleh leži Bibiana Horvat. Stol je prevrnjen v desno. Po tleh je razsutega nekaj papirja. Žrtev je proč od mize in bočno obrnjena proti dvorani, jasno je videti krvav madež na njeni beli obleki. Široko odprtih oči lovi sapo in steguje roke v smeri vrat nekje na levi. Dvakrat, trikrat zahrope in se umiri. Njene oči ostanejo široko odprte. Luč se osredotoči na njen obraz, ostale luči (razen bliskov v razbitem oknu) se zatemnijo. (Konec prizora.)

#

2. prizor

Scena: leva stran odra je salon podeželskega posestva. V njem je kamin, v katerem gori nekaj polen. Od pohištva je ob dveh stolih in klubski mizi kanape, malo pri strani, ob vratih pa servirni voziček s steklenicami. Na klubski mizici je nekaj prigrizkov in bolj ali manj praznih kozarcev. Zunaj še vedno pada dež, grmi samo občasno. Neurje se umirja.

#

Osebe v tem prizoru:

Biba Horvat - že mrtva

Jona Horvat

Gregor Schmidt

Rebeka Travnik

Lučka Pradež

Klarisa Lipovljan

Tomasz Mayer

#

(Luč na pokojničinem obrazu na desni strani odra ostane. Druge luči osvetlijo levo polovico odra, kjer v prostoru (salonu) prisotni, očitno sredi zabave, otrpnejo. Vidimo Jono Horvata, ki stoji povsem na levi strani, ob njem Lučka Pradež, Tomasz Mayer sedi na kanapeju (desno) skupaj Klariso Lipovljan, očitno prekinjen sredi pogovora. Rebeka Travnik stoji sama blizu vrat, s pregledom nad celotnim prostorom in je v trenutku, ko jih obsije luč, ujeta sredi požirka pijače.)

#

Jona: Jebenti, kaj pa je bilo tole!

(Vsi so še vedno otrpli. Nihče se ne premakne. Kot da čakajo, da bo nekdo kliknil na njihov lik z miško in jih spravil v pogon. Večinoma utripajo z očmi, eni bolj, drugi manj intenzivno.)

Jona: Jebenti! KAJ za vraga pa je bilo tole!

Lučka: Nimam pojma. Zunaj je nekaj čudno počilo ...

(V istem hipu prime za kljuko zunanjih vrat.)

Mayer: Meni se zdi, da ni bilo zunaj.

(In obsedi na mestu in zvrne kozarec, v katerem morda sploh ni bilo več pijače, do dna.)

Jona:

(medtem ko se že požene proti vratom pisarne)

Vraga zunaj! Tamle je bilo.

(Plane proti vratom v pisarno in jih odpre. Tesno za petami mu sledi Rebeka, a ostane pri vratih, Lučka ob še neodprtih vratih v predsobo zamrzne v gibu držeč za kljuko. Klarisa sunkovito vstane. Mayer še vedno sedi. Luč osvetli tudi pisarno - reflektor z obraza se zatemni - in Jona vidi na tleh ležečo Biba.)

Jona: Biba!!! Ne!!! Bibaaa! Zakaj si mi to naredila!?!?

(In plane k njej ter poklekne tako, da njen obraz še vedno vidimo. Potipa utrip, vidi, da je mrtva in ji zapre oči. V istem trenutku se začnejo tresti zunanja vrata, katerih kljuko še vedno drži vsa otrpla Rebeka, ki sunkovito kljuko izpusti, kot bi jo stresla elektrika. V povsem premočeni pelerini iz predsobe počasi in dostojanstveno vstopi tajnik Schmidt.)

Schmidt: Smem vprašati, kaj se je primerilo?

Jona: Schmidt. Schmidt!!!

Schmidt: Da, gospod.

Jona: Pokliči policijo. Biba je mrtva. Nekdo jo je ustrelil!

(Mayer v tem trenutku pogleda na uro. Zatemnitev. Konec prizora.)

3. prizor

Scena: ostane enaka. Edina razlika je, da je truplo na nosilih in v črni vreči. Občasno se še zabliska in še vedno silovito dežuje.

#

Osebe v tem prizoru:

Biba Horvat

Jona Horvat

Gregor Schmidt

Rebeka Travnik

Lučka Pradež

Klarisa Lipovljan

Tomasz Mayer

Pavle Kočevar

Bine Falež

2 forenzika

#

(Odtemnitev obeh strani odra, ne do konca na desni - v delovni sobi. Oba forenzika sta v delovni sobi. Eden pod oknom nabira koščke stekla v vrečko z dokazi, drugi fotografira prizorišče. Potem merita razdaljo od okna do trupla, pobirata prstne odtise po celem prostoru, iščeta druge sledi, skratka: to počneta ves čas pogovora v sosednjem prostoru - salonu. Tiho in zavzeto. Vsake toliko se sklonita eden k drugemu in se potihoma menita, kaj morata še postoriti.

Kočevar stoji levo, Falež pri vhodnih vratih, zraven njega Schmidt, stoli so zdaj vsi ob klubski mizici, kjer sedijo: Rebeka, Lučka, Mayer, Klarisa, na stolu, malo odmaknjen od drugih, Horvat.)

Kočevar: Takole, vaše prve izjave imamo. Gotovo vas bomo še povabili na dodatne pogovore. Zaenkrat je to od mene vse. Gospod Horvat, hvala, da ste nama posodili vašo pisarno. Hvala vsem, da ste počakali, zdaj vam bodo forenziki naredili parafinski test. Prosim vas tudi, če dovolite, da vam vzamejo vzorce DNK, če ne bom za to zahteval sodne naloge in jih bomo na koncu tako ali tako dobili ...

Horvat: Gospod Kočevar, ...

Kočevar: Kriminalist.

Horvat: Kriminalist Kočevar, jaz sem bolan, AIDS imam ...

(Vsi udeleženci zabave razen Klarise osuplo pogledajo v Horvata. Klarisa se zagleda nekam v daljavo.)

Horvat: Vem, saj ravno to sva vam z Bibo hotela nocoj povedati ...

(Kočevar iz žepa vzame pisalo, brska po žepih in ne najde.)

Kočevar: Nič hudega, saj fantje znajo paziti. Samo povejte jim pa le. Falež, papir!

(Falež mu poda svojo beležnico. Kočevar vanjo nekaj zapiše.)

Kočevar: Še nekaj naj vas vse vprašam: kdaj točno se je zgodil umor? Nekdo od vas je navedel točno uro.

(Vsi, razen Mayerja, začno mencati, Mayer pa plaho dvigne roko.)

Mayer: Jaz sem bil.

(Vsi, razen Faleža, se sunkovito obrnejo proti Mayerju, Falež pa se samo namuzne.)

Falež: A priznate?

Mayer: Mislim, jaz sem povedal čas. Sem pogledal na uro, ko je Schmidt vstopil. Deset in trinajst je bila ura. Točno deset in trinajst. Kakšni dve minuti pred tem je počilo.

(Kočevar si še nekaj zapiše, potem odtrga list ven, si da listek v žep in poda beležnico Faležu.)

Falež: Šef!

(Zatemnitev. Glasba. Konec prizora.)

#

4. prizor

Scena: Med glasbo se zamenja scena na levi v pisarno kriminalista Kočevarja. Opremljena je skromno. Na njegovi pisalni mizi je nekaj kupov papirja, kup listkov in vstran odrinjen star pisalni stroj. Pred mizo je star in razmajan stol za obiskovalce, na katerega se vsakdo usede bolj ali manj s strahom. Še en stol je ob pisalni mizi, nanj pa navadno sede Falež, kadar se s Kočevarjem pogovarjata. Na slikarskem stojalu, ki je na skrajni levi strani scene, je tabla, na kateri je z risalnimi žeblički pritrjena množica listkov, navidez v popolnem neredu. S stola za obiskovalce se na tablo ne vidi.

#

Osebe v tem prizoru:

Pavle Kočevar

Bine Falež

#

(Glasba. Prizor se začne s prihodom obeh preiskovalcev s prizorišča zločina. V pisarno vstopita Kočevar in Falež. Kočevar si otepa vodo s telesa, Falež ga samo gleda in čaka, kam se bo obrnil, da mu bo lahko sledil.)

#

Kočevar: Mater, kakšno vreme!

Falež: Ja, šef. Tudi meni gre na živce.

Kočevar: Saj mi ne gre na živce. Samo moker sem kot pes. Na živce mi gre to, ker prejle nismo mogli poslati psov v sled za storilcem. V takem dežju so vse sledi izprane.

(Kočevar sede za svojo pisalno mizo, si sezuje čevlje in si masira stopala. Falež sede na stol ob pisalni mizi, a ga

potem, ko Kočevar sezuje prvi čevelj, počasi odmakne malo vstran. Še malo počaka, se obrne proti Kočevarju.)

Falež: Aja, šef! Na to pa sploh nisem pomislil.

(Kočevar, ki ima opraviti z mokroto, je očitno že pozabil, na kaj se Faleževa trditev nanaša, in bliskovito reagira.)

Kočevar: Na kaj nisi pomislil.

Falež: Ja, na to, da bi poslali pse. Mislim: na to, da jih ne moremo poslati.

Kočevar: Pomislil, pomislil! Kako boš pa pomislil, če pa si prepričan, da boš zlikovce lovil po računalniku. Tole je krvni delikt in moramo biti praktični. Pih, mestni otrok!

(Falež spet s krajšim zamikom.)

Falež: Šef, saj ste tudi vi odrasli v mestu ...

Kočevar: To že, mladenič, vendar sem v mladosti gledal drugačne filme od tebe. In stripe sem bral. Pustiva to! Dajva raje pogledat, kaj imava, da narediva kakšen načrt. Bova prej lahko šla v toplo posteljo. Ven z beležnico!

(Si ob teh besedah sklene roki za vratom in se nasloni globoko nazaj, noge pa da na mizo. Falež še malo odmakne svoj stol. Potem se Kočevar nekaj spomni, vrne noge na tla in iz žepov začne vleči listke in jih razporejati po mizi, pred tem pa tiste, ki so že bili na mizi, pospravi v predal.)

Kočevar: Koliko časa sta s tajnikom potrebovala do garaže in nazaj?

Falež: Kakšnih 7 minut v obe smeri. Pa sva krepko stopila. Računati morava, da je moral vzeti še tisti karton z vinom iz prtljažnika. Se ne izide, da bi Schmidt lahko še streljal, čeprav na drugi strani ...

Kočevar: No ja, če bi to ne bilo pri Horvatu, ki je pomemben davkoplačevalec, bi Schmidta pridržali. Samo bi preveč kazalo tudi na Horvata. Čeprav - imaš prav - se res ne izide. Ne gre pa mi v račun, da je rekel, da ni nikogar videl, samo slišal da je strel,

Falež: ... najbrž slišal ...

(In vmes brklja po beležnici. Kočevar ga zabodeno pogleda, česar Falež sploh ne opazi.)

Kočevar: ... ker pa je grmelo, ni bil prepričan, ali je videl bliskanje z neba in slišal grmenje. Ostali pa so bili itak v salonu, in če se niso prav vsi dogovorili, nihče od njih ni mogel biti. Da bi se dogovorili, se mi zdi povsem nemogoče.

Falež: Ja, šef, kaj pa mislite o tem, da je bilo morilsko orožje najbrž Horvatov revolver?

Kočevar: Ej, Falež, in ti misliš, da je bil potem kar Horvat, a?

Falež: Ne, vendar ...

Kočevar: Saj si sam videl, da je bilo v orožarni na strelišču pod gospodarskim poslopjem/garažo vlomljeno. Je pa lahko to, da je morilec, kot je videti, uporabil Horvatovo orožje, kakšno sporočilo. Eden od zunaj je bil. Vsaj zaenkrat tako kaže. No, lahko bi vlomil tudi kdo od domačih. Mater, vse je zamešano. Tale reč ne bo preprosta. Poglej: samo dvajset minut sva potrebovala do tja, vendar je bilo to povsem dovolj časa, da jo je storilec pobrisal. Veš kaj, stopi do dežurnega in mu naroči, naj aktivira vse razpoložljive sile. Preverijo naj vse načrtovane zasebne in komercialne lete z letališč tod okoli. Saj ni dosti: Brnik in Celovec, Gradec je malo od rok, Zagreb in Trst tudi. Brnik in Celovec sta dovolj. Do tja se da priti v manj kot eni uri.

(Falež se ne premakne in nepremično zre nekam predse.)

Kočevar: No, bo kaj, mladi mož?

Falež: Sem malo razmišljal, šef. A ne bi raje najprej postavili cestnih blokad?

Kočevar: A si si pogledal zemljevid, a? Pet minut vožnje od tu, s posestva so že trije odcepi, še dve minuti naprej sta dodatna dva. Lahko greš po dolini gor in na primorsko stran, v Loki pa lahko proti Kranju ali proti Ljubljani. V dobrih petnajstih minutah si lahko na kateri koli poti. Sploh nima smisla.

(Falež poparjen vstane in gre proti vratom, nekaj godrnja in odpre vrata. Ko je med vrati, mu Kočevar zakliče.)

Kočevar: Falež! Naj preverijo vse, ki so na letališča prišli od 22.45 naprej. Kaj gledaš! A ti veš, čigav prijatelj je Horvat? Če ne bomo naredili vsega, kar moramo, bom imel za vratom tistega norca z Erjavčeve, ki bo hotel biti en dan kriminalist. Potem pa bom ob službo.

(Falež odide ven, vrata pusti odprta.)

Kočevar: (Zelo glasno.) In Falež!!! Takoj pridi nazaj. Te še potrebujem.

(Čisto potihno začne glasba. Kočevar vstane, se pretegne. Gre do omare in si vzame steklenico. Si natoči whiskey in izpije na dušek. Potem stopi do table. Z nje pobere stare listke in si jih strpa v žep suknjiča. Nato začne nameščati nanjo listke z imeni vseh, ki so bili na prizorišču. Listek z žrtvijo da zgoraj na sredino, ostale pod njo v eno vrsto. V tem se vrne Falež. Glasba utihne.)

Falež: Evo me, šef. Fantje delajo. Dežurni je povsod poslal patrolje, tudi na ceste. Jaz sem osebno poklical varnostne službe na letališčih. Jutri bom poklical še kolege v Celovec, da še enkrat preverijo. Ampak danes od devetih zvečer ni poletelo nobeno letalo. Zaradi vremena.

Kočevar: A sem ti rekel, da s tem vremenom ni nič narobe.

Falež: Ja, šef, če si suh. Anede?

Kočevar: Ali pa če si moker na pravi strani. A boš ti tudi enega?

Falež:

(Očitajoče)

Šef!!! Pravilnik. Sva v službi.

Kočevar: Kakšni službi! Delava. A je to delovni čas? Vikend se začanja, midva pa sva ob enih ponoči še vedno tukaj. Še vedno mokra. In še bova nekaj časa.

(Malo pomisli, kaj je povedal, in hitro doda.)

V službi. Če so nam ukinili tiste dodatke, nam teh ne morejo. Na! Stopi sem!

(Kočevar mu ob tem pomaha, Falež pa se počasi in previdno, skoraj v strahu, približa tabli.)

Kočevar: No, v kakšnih odnosih z žrtvijo so tile tukaj?

Falež:

(Gleda malo na tablo, malo v beležnico, ki jo je spet izvlekel iz žepa.)

Jona Horvat je mož, Gregor Schmidt tajnik ...

(Pogled se mu zapiči v listek na tabli.)

Šef! Piše se s-c-h-m-i-d-t, ne Šmit s š-jem.

Kočevar: No, pa ti preberi z listka!

Falež: Šmit.

Kočevar: Saj tako piše. Šmit. Nadaljujte!

Falež:

(Se namrgodi, pogleda listek na tabli, potem beležnico in nadaljuje.)

Ok. Rebeka Travnik je žrtvina osebna tajnica, Lučka Pradež je žrtvina sodelavka v dobrodelnem skladu »Pomagati.si«, Klarisa Lipovljan je Horvatova odvetnica, tisti čudak iz Madžarske, ki tako hecno govori, kako že, Tomasz Mayer, pa je Horvatov poslovni partner.

Kočevar: In kakšna je razlika med njimi?

(Falež se malo zamisli in polista po beležnici.)

Falež: Ja, Lučko Pradež je povabila žrtev, ostale Horvat.

Kočevar: Narobe, mladi mož, odvetnica Lipovljanova tudi ni bila povabljen. Prej, tik pred zabavo jo je Horvat prepričal, da je ostala.

(Se malo zamisli pred tablo.)

Premalo je za kakšno pametno teorijo. Po vsej verjetnosti gre za naročen umor, midva pa morava ugotoviti, kdo ga je naročil. In zakaj. No, mladenič, kaj ti misliš? Kdo je tisti? Tako na prvi pogled.

Falež: Ja, kaj pa vem. Preveriti morava moža, čeprav se mi zdi čudno, da bi on kaj naročal. Stari umira za AIDSom. Pa tajnika Schmidta, »es-ce-ha«, - ta mogoče računa na zajetno

dediščino, zdaj ko žene ni več. Nekako ne sodi v to družčino tudi tisti Madžar, Mayer. Po navadi gre za denar ali pa za ljubosumje, zločin iz strasti ...

Kočevar: Ja, samo da so zločini iz strasti po navadi jasni. Tokrat pa moža nismo dobili nad truplom z nožem v roki.

Falež:

(Resno dopolni.)

Pa še ustreljena je bila.

(Kočevar ga zabodeno pogleda.)

Kočevar: Ja, šlo je za denar ali pa za ljubosumje. No ja, ali pa za posel. Vidiš, ta imena na tabli nama še nič ne povedo. Ozadja morava raziskati, ozadja. In povezave. Edino, kar zdaj veva, je, da je Horvat organiziral zabavo, vendar so vsi, razen odvetnice, vedeli, da bodo tam. Edina, ki jo najbrž lahko povsem izločiva, je ona.

Falež: Po mojem se morava temeljito pogovoriti z vsemi.

Kočevar: Ja, pa hitro. Mayer ima baje že v torek letalo za Dunaj. Veš kaj. Daj se ti zjutraj malo pozabavaj z računalnikom, jaz bom obrnil par telefonov po naših službenih kanalih, da vidim, če se kaj najde po bazah. Ob devetih pa se bomo na sestanku oddelka dogovorili, če bodo potrebne dodatne okrepitve ekipe. Takrat bo tudi jasno, kako jih bova klicala na ponovne razgovore. Zdaj pa pojdiva domov spat. Dve je že. Skoraj.

Falež: Ja, šef.

(proti publikli in bolj sebi v brk)

Končno.

(Zatemnitev. Glasba. Konec prizora.)

#

5. prizor

Scena: enaka kot prej - pisarna kriminalista Kočevarja.

Jutro naslednjega dne. Sobota.

#

Osebe v tem prizoru:

Pavle Kočevar

Bine Falež

Tomasz Mayer

#

(Glasba potihne. Odtemnitev levega prizorišča. V pisarno vstopi Kočevar s cigareto v roki in divje vleče. Sede za pisalno mizo, se premisli, vstane in stopi do table, na kateri so pritrjeni listki tako, kot jih je pustil prejšnji večer. Prestavi žrtvino ime povsem levo na vrh, listka Horvata in Schmidta levo pod žrtvino ime, Mayerjev in Rebekin listek pomakne povsem desno, Klarisin listek namesti pod Lučkinega na sredini. Stopi korak nazaj, spet globoko potegne cigareto in si pokima, vendar ne prav zadovoljno. V tistem potrka. Kočevar skoči do mize, odpre predal, vzame ven pepelnik in naglo ugasne cigareto. Potrka še enkrat in Kočevar z rokami maha po zraku in poskuša razgnati dim. V tem potrka tretjič, bolj odločno.)

#

Kočevar: Ja.

(In še glasneje, skoraj neučakano.)

JA!!!

Falež: Dobro jutro, šef!

(Pri tem zazeha.)

Kočevar: Ni dobro. Po mojem. Pa nehaj že s tem šefom. Načelnika kliči tako.

(In tako bolj zase.)

Če si upaš.

(Potem z normalnim glasom naprej.)

Midva sva partnerja.

Falež: Ja, šef.

(Kočevar ga ostro pogleda.)

Prav, saj ne bom več. A niste nehali kaditi?

(Kočevar namerno presliši vprašanje.)

Kočevar: No, si prinesel kaj svežega?

Falež:

(Začudeno, a vseeno ustrezljivo z zaigrano navdušenostjo.)

A grem po kavo in hot dog?

Kočevar: Kakšne sveže podatke?

(Kočevar ob tem zmajuje z glavo. Falež osramočen začne brkljati po svojih zapiskih.)

Falež: Paaa, nekaj je. Čeprav ni nič.

Kočevar: Kako nič! Imaš kaj ali nimaš?

Falež: Ja, imam. Sem najprej zjutraj šel do Janeza Pradeža, tega moža Lučke Pradež. Sem mislil, da bi lahko bil povezan.

(Malo začne mencati.)

Kočevar: O, to si se pa dobro spomnil. Kaj je povedal?

Falež: Pravzaprav nič posebnega. Pravi, da je žrtev poznal preko žene, s katero je sodelovala, da je bila večkrat pri njem v pubu.

Kočevar: Dobro, kje je bil pa sinoči?

Falež: Saj to je tisto, »nič« od prej. Delal je, ker so imeli »irish whiskey happy hour« in so ga našigali do enkrat pozno ponoči. Sem ga zjutraj vrgel iz postelje vsega krmežljavega. Ima skoraj brezhiben alibi, ki mi ga je potrdil natak, ki je povedal, da je bil Pradež ves večer tam okrog in mu je pomagal, če je bilo treba. Pradež mi je naštel vsaj še pet ljudi, ki lahko potrdijo njegovo zgodbo.

Kočevar: Preveri še pri teh petih, biti tam okrog je lahko tudi eno uro sploh ne biti tam.

(Malo postane.)

Kaj pa letališča, že kaj vemo?

Falež: Ja, to je pa drugi »nič«. Letala niso letela, na letališčih pa je bilo tako malo potnikov, da so fantje z lahkoto vse preverili. Tudi Avstrijci. Nihče od potnikov ni bil drugje kot tam, kjer so čakali, da bodo letala lahko poletela. Prvi leti so bili tako ali tako šele okrog treh ponoči.

Kočevar: Kaj pa načrti zasebnih letal?

Falež: Samo en polet je bil načrtovan, pa so ga že sinoči ob devetih zvečer odpovedali zaradi vremena. Nek nepremičninar iz Frankfurta naj bi se vračal, nič povezan s Horvatom ali kom drugim iz naše družčine.

Kočevar: Obdukcija?

Falež: So rekli, da boste prvi izvedeli.

Kočevar: Visi jim na vratu, mladi mož. Prve forenzične sledi?

Falež: Primerjalne analize DNK še niso naredili, a nobenih drugih koristnih sledi ni ne na strelišču, kjer je bilo vlomljeno, ne na prizorišču. Dobro, tam so našli le neka vlakna, za katera se je ugotovilo, da so od pajacov, ki jih uporabljajo forenziki.

Kočevar: A-ha. Prstni odtisi?

(In si nekaj zapiše na listek.)

Falež: Samo od prebivalcev hiše, žrtve, Horvata in Schmidta, v pisarni pa še od tiste luštne odvetnice Lipovljanove na pisalni mizi in Mayerjevi na enem od stolov. Skratka nič takega.

Kočevar: Ej, mali, da se ne bi zatrapal v kakšno potencialno storilko.

(Se hudomušno nasmeje.)

Falež: Šef, saj sva rekla, da njo lahko izločimo ...

Kočevar: ... kar pa še ne pomeni, da lahko za njo mečeš svoje okularje.

(Falež užaljeno začne gledati v tla.)

Med službenim časom.

(Falež si vidno oddahne. Zazvoni telefon, Kočevar dvigne slušalko.)

Kaj?!? Že? Malo naj počaka. Ja, ga bomo poklicali noter.

- Falež: Koga bodo poslali?
- Kočevar: Tistega Mayerja, ki je bil sinoči tam. A si ga že preveril po bazah?
- (Falež pokima in začne gledati po beležki.)
- Falež: Sem, prejle. Ima dosje.
- Kočevar: Sem z njim!!!
- Falež: Ne, ni pri nas. Pri Sovi je. Ne morem noter, ker bi moral imeti precej visoka pooblastila. Ampak je videti, da so nekaj brkljali za njim.
- Kočevar: Aja, to bo pa še zanimivo. Bogve, če bo nama kaj povedal o tem. Pokliči ga.
- Falež:
- (Počasi vstane, stopi do vrat in jih odpre še malo bolj na široko.)
- Kar naprej, gospod Mayer!
- (Pri tem izgovori »a« kot »e«.)
- Mayer: Mâyer. Široki »a«. Madžarski priimek.
- Kočevar: Sedite tukaj. Madžarski, pravite.
- (Mayer sede na razmajan stol za obiskovalce.)
- Falež: Ali se z gospodom Horvatom poznata še od tam?
- Mayer: Ne, kje pa. Jaz sem premlad za kaj takega. Sem se rodil precej kasneje. Ko je on že odšel od tam.
- Kočevar: A tako? Kako pa sta se potem spoznala?
- Mayer: Jona, mislim gospod Horvat, me je našel konec osemdesetih let, ko so se začela demokratična vrenja v vsej vzhodni Evropi.
- Falež: Ste bili takrat politično aktivni?
- Mayer: Niti ne.
- (Malo pomisli.)
- No ja, tudi. Vendar ne tako, v kakšni stranki. Saj jih takrat niti še ni bilo. Sem pa bil za spremembe, tako kot ostali. Ravno sem doštudiral.
- Kočevar: In prav vas je našel Horvat za sodelavca?

Mayer: No, ni me ravno našel. Sam sem se javil. Takrat so mnogi zahodni investitorji iskali domačine za sodelovanje. Za tujce pri nas nikoli nismo bili preveč odprti. Do takrat. Jaz sem bil samo eden od teh, ki smo se javili. Saj ni bil samo gospod Horvat, ki je iskal domačine, mnoge druge multinacionalke so jih.

Falež: In vi ste poiskali ravno Horvata? Zakaj prav njega?

Mayer: Ja, veste, saj ne, da se angleščine ne bi učili, vendar sem jo takrat bolj slabo govoril, da bi si upal javiti komu drugemu.

Falež: In potem sta se pogovarjala madžarsko ...

(Se namuzne in pogleda Kočevarja, ki ga prestreli z očmi.)

Mayer: Kaj ste rekli?

(Mayer se obrne proti Faležu, tako da ga Kočevarjevo vprašanje preseneti z druge strani.)

Kočevar: Nič, nič. Kje ste se pa naučili slovenščine?

Falež: Saj je ne zna, samo matra se nekaj!

(To pove bolj zase, obrnjen proč od Mayerja, proti publiku.)

Mayer:

(Proti Faležu.)

Prosim?

Kočevar: Je že v redu, bom jaz vprašal.

(Preusmeri pozornost nase. Mayer se obrne.)

Zanima me, če ste imeli kakšna priporočila, da vas je Horvat vzela.

Mayer:

(Mayer malo pomisli, vdihne, kot da bo nekaj rekel, potem odvrne z glavo in med zobmi s strahom stisne.)

Ja, on je Madžar.

Kočevar: In je kot velik patriot prav vas vzela. Brez priporočil najbrž ne bi šlo, se vam ne zdi?

Mayer: Ja, ne vem. Morda mu je pa kdo kaj rekel. Nikoli nisem na to pomislil. Res ne vem, to morate njega vprašati.

Kočevar: In koliko časa že delate zanj?

Mayer: Enajsto leto traja.

Kočevar: Ali ste kdaj sodelovali s kakšno obveščevalno službo?

Mayer:

(Mayer vprašanje zategne na 'i'.)

Prosim?

Falež: Ste bili kdaj špijon, vas je vprašal?

Mayer: Mi smo imeli trd socializem, spoštovana gospoda, takrat je bil skoraj vsak špijon. No, jaz ne. Jaz našim nisem bil zanimiv.

(Mayerjev zaščitni zid je načet, saj ob zadnjem stavku začne begati z očmi od enega do drugega. Kot ujeta žival v kletki daje vtis, kot da bi najraje pobegnil.)

Falež: Kaj pa ostalim?

(Mayer že hoče nekaj reči, a ga med njegovim vdihom prekine Kočevar.)

Kočevar: Pustimo to. Zaenkrat. Bibo Horvat gotovo poznate že od začetka.

(Mayer malo strese z glavo, kot mu Kočevarjev preobrat ne bi šel v račun. Deluje dokaj zmedeno, čeprav malo mirneje kot prej)

Mayer: Ne ravno. Šele par mesecev po njuni poroki sem bil prvič tukaj. Takrat sem jo spoznal.

Falež: Kako dobro pa?

Mayer: Ne ravno. Bila sva si predstavljena. Včasih smo se družili, tako kot sinoči.

(Malo utihne, kot bi razmišljal. Poskuša se umiriti.)

Drugače pa je ona imela drugo delo. Afrika, saj veste.

(Potem pa precej poudarjeno doda.)

Midva osebno pa nisva imela nobenih stikov.

Kočevar: Nobenih?

Mayer:

(Kar malo prehitro ustrelj.)

Ne, ne, prav nobenih.

(Potem se, kot bi se vdal v usodo, zamišljeno zazre nekam v daljavo. Glasba. Počasna zatemnitev. Konec prizora.)

#

6. prizor

Scena: Desno prizorišče, delovna soba na Horvatovem posestvu. Okno ni razbito!!!.

#

Osebe v tem prizoru:

Biba Horvat

Tomasz Mayer

#

(Odtemnitev. V delovni sobi za pisalno mizo sedi Biba. Mayer potrka in po pozivu vstopi.)

#

Biba: Ja!

Mayer: Dober dan.

(Se ozre po prostoru.)

Biba: Živijo!

(Skorajda radostno.)

Mayer: Kje pa je Jona? Rekel je, da naj pridem sem.

Biba: Nekaj ga je zadržalo. Kakšno uro ga še ne bo.

Mayer: Najbolje, da počakam.

Biba: Saj bova skupaj počakala.

(Vstane izza mize, Mayerja prime za roko, ga popelje od vrat in ga posede na stol.)

Bova nekaj spila, a?

(Ne da bi počakala na odgovor, gre k omari in vzame ven steklenico in dva kozarca. Zapeljivo miga z boki, Mayer ji sledi s pogledom.)

Mayer: Mogoče, malo. Zgodaj je še.

(Biba se s kozarcema v rokah približa Mayerju in mu pomoli enega. Mayer vzame kozarec.)

Biba: Nikdar ni prezgodaj za dober viski in dober seks.

(Ko to govori, Biba odloži svoj kozarec na mizo in se okobal usede na Mayerja. Ta naglo nese svoj kozarec k ustom, ona ga

z roko zaustavi, pomoči svoj prst v kozarec in ga čutno oblizne.)

Bova popila nekaj, Tomažek?

Mayer: Moja žena ...

Biba: Je zdaj tako daleč stran.

(Mayer skoraj preplašeno zre v Bibo, ki medtem že drugič potopi prst v kozarec in prst ponudi Mayerju, ki ga začne sesati. Potem prime drugo Mayerjevo roko za prst, ga potopi v kozarec, si prst nese pred usta in začne sesati njegov prst. Glasba. Zatemnitev. Konec prizora.)

#

7. prizor

Scena: Menjava scene na desnem prizorišču. Tam je zdaj lokal, v katerem je natakarkar za točilnim pultom, nekaj brklja očem publike skrito. Za mizo pa sedi Lučka Pradež in se pogovarja po telefonu. Prehodna glasba počasi utihne, čisto potihno za ozadje slišimo radio, naravnan na program z irsko glasbo.

#

Osebe v tem prizoru:

Rebeka Travnik

Lučka Pradež

natakarkar

#

(Glasba potihne. Odtemnitev desnega prizorišča.)

#

Lučka: Če ti rečem, še zdaj sem čisto šokirana. Kar ustrelil jo je. Pa samo na majl je šla pogledat. (Malo posluša.) Ne, nisem še bila, zdajle grem, ko z Rebeko spijeva kavo. Morava se pogovoriti, ker se bo tisto v Sudanu izgleda začelo odpletati. To je bila zadnja zadeva, na kateri je Biba delala.

(Natakarkar prinese kavo.)

Hvala.

(Kratko utihne.)

Ne, ne, nič tebi nisem rekla. Kavo sem dobila. A boš ti prišel kaj sem? Rekli so mi, da si se samo toliko zjutraj oglasil, da si mobilca vzela, ki si ga včeraj pozabil. Kje pa si? A irskega viskija je včeraj zmanjkalo. Je bila huda včeraj, a? A policija je bila zjutraj pri tebi? Kdaj pa? A,

ko sem še spala. Kaj so pa hoteli od tebe, saj nisi tam okrog lazil? Ali morebiti si?

(Popije malo kave in se skremži, ker še ni dala sladkorja, ki ga takoj doda in začne mešati.)

Aha. A zato si potem šel kar od doma?

Ja, Rebeko čakam.

(V tistem v lokal vstopi Rebeka.)

O, je že prišla. Nehati moram. Se kaj vidiwa čez dan. Ja, lahko greva skupaj na kosilo. Adijo! Te pokličem, ko bom tam opravila. Dober dan, Rebeka.

Rebeka: Dober dan, živijo.

(Se usede k mizi, malo stran, kakor da bi se Lučke bala.)

Lučka: Kako je?

Rebeka: Saj veš, kako. Nikakor.

Lučka: Za Sudan sprašujem ...

(Rebeka zabodeno pogleda.)

Rebeka: Si pa ostra. Takoj k poslu. Sudan je zdaj v redu. Tisti Roberto, s katerim je kontaktirala Biba ...

(Malo pomolči in se nakremži, kot bi nekaj velikega pogoltnila.)

... no, Roberto je povedal, da je dobil njen majl. Ob petih zjutraj ...

Lučka: O mater, še tisti majl je sinoči napisala, preden je umrla.

Rebeka: Ja in mu dala točna navodila, h komu na ministrstvo v Kartumu naj gre. Pri tistem tipu je bila Biba prejšnji teden in je rekel, da je urejeno. Pa ni bilo. No, Roberto mu je danes nesel še eno kuverto. Zdaj bo pa menda šlo.

Lučka: Ja, tistim paketom s hrano bo kmalu potekel rok in smo morali kontejnerje spraviti z ladij v Port Sudanu. Ne vem, če ne bi bilo lažje čez Egipt. Škoda, da Bibe ni več. A ti to razumeš?

Rebeka: Seveda razumem. Saj je čisto preprosto. Robo bomo zdaj spravili na kopno.

(Lučka jo debelo pogleda.)

Lučka: Nisem tega mislila. Če razumeš, kdo se je Bibe lotil, mislim?

- Rebeka: Ne, to mi pa ni jasno. Pa ravno njo, ki ima ...
(Se zdrzne in obstane, ker je uporabila sedanjik.)
... je imela toliko ene pozitivne energije.
- Lučka: Ja, res. A misliš, da je bilo doma kaj narobe.
(Pri zadnjem stavku se zarotniško nagne k Rebeki in skoraj zašepeta.)
A si ti vedela, da je Jona imel AIDS?
- Rebeka:
(Povsem, zdaj povsem umirjeno.)
Nisem, do sinoči. Pa po mojem tudi ni bilo zaradi Sudana. Čeprav je Biba prejšnji teden prišla nazaj povsem potrta. In nič dosti ni hotela govoriti o tem, kaj se je dogajalo tam čez. Samo ene dvakrat je bentila nekaj o podkupljivih lakomnih hijenah.
- Lučka:
(Afektirano!)
To so pa res. Oni tam vedno dobivajo svoja redna plačilca. V kešu. Štipendije jim pravijo. Čeprav so prav ti isti podkupljivi birokrati krivi, da imajo toliko takih revežev. Oni si že ne bi šli škode delati. A je včeraj kaj takega, drugega mislim, govorila čez dan?
- Rebeka: Ne. Sploh ne. Samo Sudan, pa Roberto tam čez. In na živce ji je šlo, da se je vse skupaj tako počasi odmotavalo. Kljub temu, da je bila tam. Saj je res katastrofa, da ti ladje tri tedne držijo v luki in jih ne pustijo raztovoriti. A si ti že bila na policiji?
- Lučka:
(Plete naprej, kot da Rebeka vmes ni ničesar povedala.)
Ne, zdajle grem. Moj Jani je že bil. Prej sem z njim govorila. Sploh ne vem, kako jim jaz lahko pomagam. Poslušaj, Rebeka, še o nečem bi rada govorila s tabo zdajle. Zdaj si ostala brez službe ...
- Rebeka: Ne še povsem. Jona je rekel, naj si vzamem še kak mesec časa, da lepo pospravim za Biba ...

(Lučka prhne in se nakremži proti Rebeki ter tleskne z jezikom.)

... ja, prav to je rekel, da naj pospravim za njo, in rekel je, da mi bo izplačal še za dvanajst mesecev, tako da ne bom imela problemov s plačevanjem računov. V bistvu bom s tem denarjem zdaj lahko zaključila študij. Kaj pa je?

Lučka:

(Skoraj panično.)

Zdaj, ko Bibe ni več, potrebujem pomoč. A veš, ko je ona prišla zraven, so se zadeve razrasle. Toliko različnih front je odprla. Včasih je potekalo par projektov hkrati, pa še to v glavnem domači. Zdaj mi še za te skoraj zmanjkuje časa. Veš, Afrika je komplicirana, zdaj jih imamo samo tam po dvajset in več vzporedno. Ti ta posel poznaš, saj si delala za Biba, in sem mislila, če bi morebiti ...

(Ves čas, ko to govori, nervozno maha z rokami po zraku, da bi poudarila pomen svojih besed.)

Rebeka:

(Že postaja malo nervozna zaradi Lučke.)

Po pravici povedano, ne vem, kaj naj rečem. Jona me je danes zjutraj presenetil s tem denarjem za celo leto. Ej, vsekakor ti bom pomagala, ta mesec gotovo, vmes moram pa razmisliti, kaj naj naprej počnem v življenju. A veš, vseeno moram še spraviti tale MBA pod streho. Tole delo pri Bibi je bilo začasno. Moram prespati, ti povem. Saj bom kmalu vedela, če kaj in kako. Ni se mi zdelo, da zna biti ta posel tudi nevaren. Ej, zdaj moram pa na faks. Čez eno uro imam konzultacije.

Lučka:

(Bolj umirjeno, ker ni TAKOJ dobila Rebekinega pritrdilnega odgovora.)

Saj mogoče pa ni zaradi posla. Te pokličem popoldan, zdaj moram počasi na policijo.

(Že zagrabi za torbico, da bo vstala ...)

Rebeka: Jaz sem pa že bila.

(... Ta Rebekin stavek prikuje Lučko nazaj na stol.)

Lučka: Aja?

(Konspirativno.)

Kaj so te pa spraševali?

Rebeka: To, s čim vse se je Biba ukvarjala, in sem povedala, da v glavnem s pomočjo Afriki, da ji je bila vseč tamkajšnja kultura in drobni spominčki, ki jih je hranila po šatuljicah. Vso tisto njihovo šaro, navadne kamenčke med diamanti.

Lučka: Nič o meni? Pa o Janiju?

Rebeka: Ne.

(Glasba. Odhod obeh ženskih akterk skozi desna vrata lokala. Natak ar ostane in pospravlja z mize, nato gre za točilni pult in tam pospravlja, briše kozarce, bere ... Delna zatemnitev desnega prizorišča. Radio v ozadju utihne. Konec prizora.)

#

8. prizor

Scena: pisarna Pavleta Kočevarja na policiji. Še vedno sobota.

#

Osebe v tem prizoru:

Pavle Kočevar,

Bine Falež,

Gregor Schmidt,

Jona Horvat,

Natakar

#

(Glasba potihne. Odtemnitev levega prizorišča. Desno prizorišče je delno odtemnjeno. Natakar tam pospravlja, briše kozarce, prah s steklenic. Vse diskretno, nemoteče. V poltemi.)

Kočevar: No, mladi mož. Kje sva ostala, aja: balistični test orožja že imamo?

Falež: Ja, ujema se. Storilčevo orožje je Horvatov kolt.

(V tistem zazvoni telefon. Kočevar ga dvigne.)

Kočevar: Schmidta pošljite noter, Horvat naj počaka, da ga pokličem.

(Se obrne proti Faležu in mu pomigne proti vratom.)

Bova potem nadaljevala. Schmidt je tukaj.

(Trkanje na vrata. Falež vstane.)

Falež: Še o Horvatu imam ...

Kočevar:

(Se delno obrne proti vratom, a ne reče prav na glas.)

Ja.

(Potem proti Faležu.)

Dobro, dobro, bova potem še kaj o tem rekla. Odpri mu.

(Pokaže proti vratom in reče glasneje.)

Ja!

(Prav v trenutku, ko Falež pride do vrat, v pisarno vstopi Horvatov tajnik Gregor Schmidt in se togo ustavi pri vratih.)

Schmidt:

V pretiranem slovnično dodelanem jeziku.)

Dober dan, gospoda.

Kočevar: Jaz sem kriminalist Kočevar, tole je kriminalist Falež. Midva že nisva gospoda. Dober dan, gospod Schmidt.

(Tega 'gospoda' Kočevar izgovori s pretiranim poudarkom na 's', da kar malo zaseslja. Schmidt ne reagira, samo prikima in togo stoji pri vratih)

Kočevar: Sedite tukaj. Falež! Podaj mu stol.

(Po krajšem premisleku doda:)

Prosim.

(Falež mu poda razmajan stol »za obiskovalce«. Sam ostane stoje za Schmidtovim hrbtom.)

Kočevar: Kako ste, gospod Schmidt?

Schmidt: V skladu z razmerami.

(Se poskuša pokonci usesti na stol, vendar se ta negotovo ziblje.)

Falež:

(Izza hrbta zelo hitro in bolj na glas:)

Kaj pa to pomeni?

Schmidt: Glede na to, da so gospo ustrelili. To sem mislil.

(Pri tem se malo nagne nazaj in togo obrne levo malo proti nazaj, kakor da odgovarja samo Faležu.)

Kočevar: Je že v redu. Falež, daj usedi se.

(Falež prav počasi prime stol ob pisalni mizi in ga prestavi levo, na pol za Schmidtov hrbet, pri svojem početju pa ves čas ostro zre v Schmidta. Medtem Kočevar že nadaljuje, zato Schmidt malo zmedeno pogleduje od enega k drugemu.)

Povejte mi, gospod Schmidt, kako to, da je gospod Horvat vzел štirideset let mlajšo žensko.

Schmidt: Šestintrideset.

Kočevar: Kako?

Schmidt: Šestintrideset let je bila mlajša. On jih je imel ob poroki petinšestdeset, ona devetindvajset.

Falež: Bo že držalo. A igrate šah?
(Kočevar mladega policista presenečeno pogleda.)

Schmidt: Včasih, z gospodom Horvatom.

Kočevar: No, zakaj jo je Horvat oženil?

Schmidt: Najbrž zato, ker jo je imel rad. To morate njega vprašati.
(Medtem na Kočevarjevi mizi na njegov mobilni telefon prispe SMS. Kočevar ga prime in poda Faležu. Schmidt ob pripovedovanju sledi poti telefona iz rok v roke. Falež hitro prebere sporočilo in prekine Schmidta.)

Falež: Ali ste jo vi ustrelili?
(Kočevar ga debelo pogleda, Falež pa mu poda telefon, kriminalist pogleda sporočilo in se grozeče obrne proti Schmidtu.)

Kočevar: No. Odgovorite!

Schmidt: Ne, nisem. Od kod ste pa to vzeli?

Falež: Parafinski test je na vaših rokah pokazal sledi smodnika. Vi ste streljali!!!
(Zadnji stavek je povedal kot odločno trditev.)

Schmidt: Seveda sem streljal.
(Schmidt odgovori umirjeno. Policista se spogledata.)
Ob petkih streljamo.

Kočevar: Kaj?

Schmidt: Tarče. Na strelišču vsak petek vadimo streljanje na tarče. Tudi gospa je streljala. Vsak petek od petih popoldan streljamo dve uri.

Falež: Torej ste tudi ta petek streljali?

Schmidt: Da. Saj sem že povedal.
(Kočevar pokaže Faležu, naj se nagne k njemu in mu nekaj zašepeta, ta pa takoj zapusti pisarno.)

Kočevar: Povejte mi, prosim, kaj je počela gospa Horvat na dan zločina.

Schmidt: Zjutraj je vstala ob sedmih. Pojedla je malo sadja in popila kavo, ob osmih je z gospodično Rebeko že igrala tenis, kot to sicer počne dvakrat tedensko.

Kočevar: A tenis igrata? A ni ona njena osebna tajnica?

Schmidt: Da, pa tudi njena teniška soigralka je. No, bila je. To je bil del njenih obveznosti. Pred njo, lani, je bil pa nek fant, ki je potem končal študij.

(Kočevar prikima.)

No, po deseti uri sta šli za dobri dve uri v pisarno, potem pa na sestanek h gospe Lučki Pradež. Kolikor vem, se je nekaj zapletalo nekje v Afriki, kjer je bila gospa pred časom. Ob 15.30 sem postregel kosilo, nato je bila gospa malo v svoji sobi. Ob petih smo šli na strelišče. Zvečer je bila zabava.

Kočevar: Kdaj je začelo deževati?

Schmidt: Ves dan je padalo po malem. Zlivati se je začelo šele po osmi. Kot so napovedovali.

Kočevar: Ali ste vedeli, da ima gospod Horvat AIDS?

Schmidt: Da. Povedal mi je takoj, ko je izvedel.

Kočevar: Kdo je še vedel?

Schmidt: Gospa Horvat. Gospod je rekel, da tega do nadaljnjega ne bo povedal nikomur drugemu. No, pa njegov zdravnik je vedel.

Kočevar: In vi niste tega nikomur pravili?

Schmidt: Če je gospod rekel, da naj ne.

Kočevar: Prav. Dobro. Gospod Schmidt, lahko greste.

(Schmidt vstane in se odpravi proti vratom, skozi katera je vstopil, vendar ga Kočevar preusmeri.)

Ne tam. Skozi tale vrata prosim. In gospod Schmidt.

(Schmidt se ustavi in obrne.)

Če vas bomo še potrebovali ...

(Schmidt resnobno prikima in zapusti prostor - se tako premakne v lokal, kjer sede za mizo, natakar, ki je prej pospravljajl točilni pult, pristopi k njemu, kjer ta nemo nekaj naroči. Medtem vstopi Falež in od vrat molče spremlja Schmidtov odhod.)

- Falež: Zdravnik se je ravno lotil obdukcije. Takoj je naredil parafinski test. Res je tudi ona streljala.
- Kočevar: Torej je tale tip to povedal po resnici.
(Kočevar »to« posebej poudari, kakor da drugi podatki še niso vredni, da bi jim verjel.)
- Falež: Aha.
- Kočevar: Poglejva pred Horvatom na hitro še par stvari. A ti si s Rebeko Travnik že govoril?
- Falež: Sem. Malo prej, preden sem se zakadil v računalnik.
- Kočevar: In?
- Falež: Delala je za pokojnico dobro leto dni. S plačilom je zadovoljna. Z delom tudi. Šokirana je zaradi njene smrti.
- Kočevar: Kakšna pa je?
- Falež: Pravi cuk' rček. Saj ste jo videli sinoči.
- Kočevar: Nisem mislil tega. Kako deluje danes. Sinoči so itak vsi delovali čisto podrto.
- Falež: Aja, to. Ja osredotočena, sistematična, dobro organizirana ...
- Kočevar: Kot iz razpisa, a?
- Falež: Prosim?
- Kočevar: Nič, pozabi. Kaj je povedala o svojem odnosu z žrtvijo?
- Falež: Nič nepričakovanega. Pravi, da je bila žrtev do nje prijateljska, da je bila z njenim delom zadovoljna. Biba Horvat je precej potovala v Afriko in ne, nikoli je ni vzela s seboj. Pa bi rada šla, je rekla. Pravkar se je vrnila iz Sudana. Plačevala jo je zasebno, čeprav je večino časa delala za tisti dobrodelni sklad ali nekaj takega. Moža pa, je še rekla, je, kot ona ve, imela rada in ga je spoštovala.
- Kočevar: Kaj si pa iz računalnika izbrskal?
- Falež: O skladu ne prav veliko, ker izgleda bolj malo delajo na piaru. Po mojem se financirajo iz »davčnih olajšav« oziroma »stroškov«. To bom še posebej preveril, če bo treba.
- Kočevar: Horvat?
- Falež: Aha. On.
(Tu pa tam pogleda v zapiske.)

Ja na »Wikiju« piše, da je emigrant iz Madžarske, pri dvajsetih je kot madžarski reprezentant v šahu prebegnil po nekem tekmovanju v Avstriji. Prišel je v Ameriko in je obogatel s finančnimi naložbami in z mediji, iz katerih pa se je zadnja leta umaknil. Eden od njegovih skladov tam še zdaj izdaja časopis ...

(Zapiski!)

„Jó napot kívánok“.

(To Falež malo nerodno naglašuje. Povsem nemadžarsko.)

Je tvorec kopice skladov, od katerih je večina namenjena pomoči revnim predelom v svetu. Nekaj jih je takih, ki so v preteklosti pomagali emigrantom iz sovjetskega bloka, da so se po prihodu v Ameriko lažje postavili na noge. V Ameriki je politično podpiral republikance, vendar se javno ne druží s politiki. Je predsednikov zasebni prijatelj. Leta 90 je prišel v Slovenijo, piše, da za poslom. Vendar je bilo tudi par mesecev po tem, ko je pokopal hčer.

(Zapiski!)

Biba Horvat je bila njegova tretja žena. Iz prejšnjih zakonov nima živih otrok, saj sta mu sin in hči iz prvega zakona umrla. Sin je vzel »zlato šus«. Hči se je ponesrečila na plezanju nekje v Nevadi. Za bivši ženi je poskrbel z bogatima skrbniškima skladoma. Med posameznimi zakoni je minilo po več let, zato lahko sklepam, da ga Biba ni ravno prevzela kakšni drugi ženski.

Kočevar: Koliko?

Falež: Kaj koliko?

Kočevar: Koliko let je minilo od zadnje ločitve do poroke z Bibo?

Falež: Dobrih pet let.

(Zapiski.)

No, v dostopnih bazah prvih nekaj let po prihodu v Ameriko manjka. Lahko da je kaj delal za državo. Ampak dosjeja pri nas nima. Tako kot tisti Mayer.

Kočevar: Nič.

- Falež: Ja evidentiran ob prihodu kot poslovni priseljenc, drugega nič.
- Kočevar: A iz Amerike nimaš nobenih drugih podatkov?
- Falež: Kje naj jih pa dobim? Naj grem kar na ambasado vprašat?
- Kočevar: Zakaj pa ne?
- Falež: Morebiti bi res v ponedeljek še to napravil. Tako ali tako moram v Ljubljano na Sovo.
- Kočevar: Prav. Pokličiva tega Horvata.
(Falež gre proti vratom in zakliče na hodnik. Dokaj prijazno.)
- Falež: Gospod Horvat! Vstopite prosim.
(Horvat vstopi samozavestno, se ustavi dva koraka od vrat in ozre po pisarni, kot bi si poskušal zapomniti podrobnosti. Malo pokašlja, v robec. Šele nato pogleda proti Kočevarju za pisalno mizo in mu pokima. Faleža sploh noče opaziti, zato ta okamnelo drži za kljuko in se niti ne premakne.)
- Kočevar: Dober dan ... tudi vam.
(Ta »tudi vam« je dodal skoraj cinično, potem pa ostreje nadaljuje.)
Usedite se!
(Kočevarjev ostrejši ton predrami Faleža pri vratih, vendar ta zamudi, ker Horvat prej opazi, da stol pred Kočevarjevo mizo ni v najboljšem stanju in naglo pograbi Faležev stol, ga prestavi nasproti Kočevarja, sede nanj in se povsem mirno zazre v Kočevarja.)
- Horvat: No. Čakam.
- Kočevar: Gospod Horvat. Vidim, da lahko preskočiva uvodne vljudnosti. Pripovedujte mi najprej malo o sebi.
- Horvat: Lepo vas prosim, gospod Korčnik ...
- Kočevar: Kočevar, kriminalist Kočevar. Piše na vratih.
(Horvat se nasmehne in prikima. V istem trenutku se Falež poskuša stabilno usesti na majav »stol za obiskovalce«, a mu nekako ne uspe. Zato se nasmehne tudi Kočevar.)

Horvat: Prav. Kočevar. Če bi vas res kaj konkretnega zanimalo o meni, bi konkretno vprašali. Vse o meni piše na Wikipediji in si tam lahko preberete. Kaj bi torej res radi izvedeli?

(Ob omembi Wikipedije Falež, obrnjen proti Kočevarju, dvakrat prikima kot v potrditev Horvatovih besed, zato ga Horvat hladno pogleda naravnost v oči. Tako je njegov naslednji izrečeni stavek videti, kot bi ga izrekel Faležu.)

Kočevar: U redu, bom pa drugače vprašal.

(Malo pomisli, ker ugotavlja, da mu Horvat prevzema vajeti pogovora, in pogled usmeri v Horvata.)

Kakšen je bil vaš odnos z mnogo mlajšo žrtvijo?

(»Žrtvijo« je še posebej zategnjeno poudaril.)

Horvat: Z Bibo sva imela spoštljiv in ljubeč odnos. Ni vam potrebno posebej poudarjati starostne razlike, ker nama nič ni pomenila. Tega vi najbrž ne morete razumeti.

Kočevar: Jaz že razumem, vendar so najbrž v vsakem zakonu razpoke. Tudi v vajinem, za katerega trdite, da je bil spoštljiv in ljubeč.

(Pri zadnjih dveh trditvah pogleda na svoje listke, kot bi kaj pisalo na njih, vendar bi s tem rad samo dodal težo svoji trditvi. Horvat povsem mirno odgovori.)

Horvat: Ne, prav nič ni škripalo v najinem zakonu. Ne glede na to, kaj si vi mislite.

(»Vi« poudari, za tem stavkom pa malo počaka, kot bi iskal prave besede. Ob tem teatralno z roko zakroži po zraku.)

Čeprav ne morem reči, da zadnji dve leti, odkar sem zbolel, ni bilo drugače. Tisto dobro leto pred tem pa je bilo čarobno.

Falež: Kaj pa je bilo drugače? Ste hoteli otroke ali kaj?

(Ob zastavljanju vprašanja se njegov stol sumljivo zamaje.)

Horvat: Ja, »kaj«. Najino skupno spolno življenje je takrat v trenutku padlo na nulo. Kar se pa otrok tiče, jih Biba ni mogla imeti, ker je imela v mladosti en zoprn splav.

- Kočevar: Saj najbrž že prej ni bilo bolje. AIDSa najbrž niste dobili na golfu.
- Horvat: Ne. Na ribarjenju. Golfa v glavnem ne igram. Okužil sem se povsem po neumnem. Na ribarjenju v Afriki sem se ranil s trnkom, katerega je pred tem okužil eden od lokalnih članov posadke, ki je bil pozitiven ...
- Falež: ... in vi ste takoj vedeli, da ste okuženi?
- Horvat: Ne, to ne. Vendar sem se dal pregledati ob povratku, kar vedno storim, kadar pridem z daljše poti po svetu. Tistega člana posadke pa smo odkrili naknadno. Ko smo ugotovili mojo okužbo.
- Kočevar: A tako. Se opravičujem. Vendar me vseeno zanima, kako je potem potekalo vajino »spolno« življenje.
- Horvat: Saj ne vem, a je to zdaj pomembno ...
- Falež: To bova pa že midva s šefom presojala.
(Kočevar ga mrko pogleda in stisne ustnice. Falež prikima. Horvat s pogledom bega od enega do drugega.)
- Horvat: Saj nimam česa skrivati. Od takrat naprej je Biba imela ljubimce. Tako sva se zmenila. Predlagala je ona, saj je bila ona visoko spolno aktivna že prej, pa tudi midva nisva bila ravno angelčka. Normalno je, da sem se strinjal.
- Kočevar:
(Osuplo.)
Čakajte malo. Ljubimce je imela. Koliko, koga, kdaj, kje?
(Falež zajema sapo, kot bi še on hotel kaj vprašati, pa mu Kočevar to s pogledom prepreči.)
- Horvat: Kar nekaj jih je bilo: tisti študent, ki je bil prej njen tajnik, potem je bil še neki filmski in gledališki igralec, ki ga je poznala od prej in naju je obiskal lani, pa občasno Janez Pradež, Lučkin mož, pred časom pa celo njena osebna tajnica Rebeka. Drugih ni bilo.
- Falež: Kako ste lahko tako prepričani?
- Horvat: Ker sva si vse zaupala. Dogovorila sva se, da bo to počela doma, v svoji sobi.

Falež: Ne me basat!

Kočevar: Čakaj, Bine! Kako pravite, gospod Horvat. Zmenjena sta bila, da bo to počela tako rekoč vam na očeh.

Horvat: Ne tako rekoč. Vse sem videl. Tudi posneto imam. In vedno sva se potem o tem tudi pogovarjala. Saj je bilo to konec koncev vse, kar sva lahko še varno počela, saj razumete?

Falež: Niti ne.

(Ob tej pripombi se Horvat vidno obrne proč od Faleža, ki se malo presede na stolu. Njegov stol se ob tem nevarno zamaje.)

Kočevar: In kdo od teh je bil zadnji?

Horvat: Prav zadnji je bil Janez Pradež, vendar se je zadnji mesec in pol zelo poredko oglasil. Biba je izgleda imela toliko skrbi s to Afriko, da je na seks po mojem bolj malo mislila.

Kočevar:

(Ki je začutil, da je dobil spet tempo pogovora v svoje roke. Malo je pobrkljal po svojih listkih.)

Dobro, pustimo to. Povejte mi še to, kako to, da tistega vina, po katerega je šel Schmidt v avto, niste imeli spravljenega v svoji vinski kleti?

Horvat: Zato, ker ga je včeraj dopoldne prinesel gospod Mayer z letala. Vedno prinese kakšno dobro vino. Tokrat je prinesel enega z Bizeljskega. Sem je prišel iz Zagreba, kamor ja je šel Schmidt iskat z avtom. Po tem, ko ga je Schmidt odložil v hotelu v Kranju, je vino še kar ostalo v prtljažniku.

Falež: Pa je gospod Schmidt dober tajnik?

Horvat: Odličen. Organiziran, sistematičen, lojalen. Spoštuje navodila, a se zna tudi sam odločiti, kadar mora najti rešitev. Tako rekoč popoln je.

Kočevar:

(Ki je zaznal nekakšno logično neskladje podatkov.)

Kako pa to, da je tako sistematičen vino pozabil v prtljažniku?

Horvat: Tega pa res ne vem. Morda pa veste vi?

Kočevar: Kar vem, vam zdaj tukaj že ne bom pripovedoval. Zaenkrat. Kaj pa je tale Mayer ...

(Pogleda po listkih.)

... Tomasz Mayer počel sinoči pri vas?

Horvat: Uro pred začetkom zabave smo imeli še sestanek z odvetnico Klariso Lipovljan v zvezi z reorganizacijo, ki jo pripravljamo. Gospod Mayer je bil doslej zadolžen za posle v vzhodni Evropi, še posebej na Balkanu.

Falež: Kaj pa konkretno dela?

Horvat: Strateške naložbe v nove demokratične države v Evropi, pomoč žrtvam vojne na Balkanu skozi posebne sklade, lobiranje pri vladah za eno in za drugo področje delovanja. Take običajne stvari.

(Malo postane. Se nasmehne in doda.)

Saj razumete?

(Kočevar namerno presliši zadnjo pripombo, a vseeno globoko vdihne in glasno izdihne ter nadaljuje s spraševanjem.)

Kočevar: Pa je uspešen?

Horvat: O ja, kar ...

Kočevar: Zakaj pa ga boste zamenjali?

Horvat: Kako to mislite?

Kočevar: Saj ste rekli, da je bil doslej zadolžen za posle v vzhodni Evropi. Mar to ne pomeni, da ga boste odstavili.

Horvat: To ravno ne. Je pa blizu. Sicer pa več o tem ne bi govoril in upam, da bo tudi ta del pogovora zaupen, ker je reorganizacija še v teku ...

Kočevar: Prav, gospod Horvat. Še se bomo videli. Če bo potrebno.

(Horvat vstane in se odpravi proti vratom.)

Falež: Tista vrata desno vodijo ven.

(In ko Horvat zagrabi za kljuko ...)

Kočevar: Še to mi povejte, gospod Horvat, imate radi šah?

Horvat: Za šah ni dovolj, da ga imaš rad. In znati ga moraš igrati. Ljubezen, logika in trdo delo. Če bi ga vi kdaj resno igrali, bi vam bilo jasno. Nasvidenje, gospoda.

Kočevar: Počasi, počasi. Še eno vprašanje imam za vas. Ali ste prva leta v Ameriki igrali šah?

Horvat: Ja malo tudi. Ampak tako, bolj za zabavo. No, včasih za denar.

Falež: In s čim ste se poleg tega še ukvarjali?

Horvat: O tem pa ne morem govoriti.

Kočevar: Zakaj ne? Jaz bi pa vseeno rad vedel.

Horvat: Zaveza molčečnosti. Nacionalna varnost. Američani so v teh stvareh precej strogi. A zdaj lahko grem?

Kočevar:

(Nejevoljno, skoraj naveličano.)

Ja. Lahko.

(Horvat odpre vrata in odide. Kočevar in Falež ostaneta sama v pisarni. Horvat vstopi v lokal na desni in sede za mizo k Schmidtu. Nekaj potihovo govorita med seboj. Natakatar pristopi. Horvat neslišno naroči. Natakatar odide h točilnemu pultu in čez nekaj časa Horvatu prinese kavo in vodo. Horvat vzame iz žepa šatuljico in iz nje vzame tableto ter jo poplakne z vodo. Schmidt in Horvat nadaljujeta svoj tihi pogovor. Horvat nekaj Schmidtu riše na prtiček, ki ga potem zmečka in da v žep. Med tem časom gre v policijski pisarni Kočevar do table in začne prestavljati listke ...)

Kako pa ta satan ve, koliko jaz igram šah?

(... in pri tem zmajuje z glavo.)

Falež: No, zdaj sva pa v dreku.

Kočevar:

(Zamišljeno. Neha zmajevati z glavo in pogleda Faleža.)

Kaj praviš?

Falež: Da sva v dreku.

Kočevar: Ne vemo še. Poglejva dejstva: Schmidt ni tako dober tajnik, kot bi bil sam rad videti ali kot bi ga Horvat rad prikazal.

Falež: Pozabil je prinesti vino in ga dati v vinsko klet. Ampak kakšen smisel ima to?

(Listek s Schmidtovim imenom se preseli na sredino table.)

Kočevar: Ne vemo. Še. Pa zdi se mi, da za Horvata on ni bil samo Schmidt. Počakaj! Travnikova je zamolčala, da je z žrtvijo igrala tudi tenis ...

Falež: ... kar po mojem na zadevo nima nobenega pravega vpliva, ampak tudi tega ni povedala, da se je dol dajala s Horvatovo.

Kočevar: Ja, to bi pa že lahko pomenilo nekaj. Dajva jo na to stran.
(Pomakne njen listek povsem na levo in pod njo nalepi drug listek, ki ga izbere med tistimi, ki jih ima v rokah.)
Lagala je ali vsaj zamolčala resnico. Kdor pa laže o enih stvareh ...

(Malo pogleda v listke na tabli.)

Tudi Mayerja morava gledati v novi luči. Kaj pa, če ni šele sinoči izvedel za reorganizacijo in je kaj pripravil.

(Mayerjev listek gre na sredino.)

Falež: Tudi tale Horvat se obnaša tako, kot da mu je vse jasno.

Kočevar: Ja, bi rekel, da celo malo nesramen. Lahko da celo on stoji za vsem skupaj. Je izurjen šahist in predvideva vse poteze nasprotnika. Če sva midva njegova nasprotnika. Samo: a je bila žrtev njegov nasprotnik? Prav imaš. Zaenkrat gre na sredino. Pa Pradeža bova dodala tudi sem.

(Premakne Horvatov listek proti sredini pod Schmidtovega v srednjo kolono, na tablo doda nov listek z Pradežovim imenom.)

Ta lisjak je zamolčal zvezo z žrtvijo. Veš, kaj!

(V tistem potrka na vrata. Falež, ki ves čas hodi sem in tja, stopi k vratom, jih odpre in vzame list papirja.)

Falež: Hvala, Dorica.

(Pogleda na list, ga preleti in skoraj zakriči.)

O, mater! Rezultati obdukcije so tukaj.

(Obdukcijsko poročilo da Kočevarju.)

Kočevar:

(Ta povsem mirno začne naštevati.)

Ja in? Žrtev je bila s treh metrov ustreljena s kalibrom 45 Colt, potrjeno s Coltom P1841, krajša cev, ki je v lasti Jone Horvata, smrt je nastopila okrog 22.15 ...

(Falež zajema sapo in končno uspe skočiti Kočevarju v besedo.)

Falež: Šef! In imela je en splav v preteklosti in bila je tri mesece noseča! Halo!!!

Kočevar: Jebenti. Res!!! Pogledj! Daj, izpolni nalog. Vse DNK-je moških morajo urgentno pregledati. Kar na Dunaj pošlji, direktor naj podpiše. Tam bodo hitreje naredili. S helikopterjem, če ni letala z Brnika. Saj je samo 400 kilometrov. In forenziki naj dodajo še DNK plodu. Test očetovstva. Pa obvezno naj prej vzamejo DNK Pradežu. In parafinski test naj mu naredijo. Nekaj se bo že poznalo, če je on streljal. Rezultate naj takoj pošljejo po faksu.

Falež: Po e-mailu, šef.

Kočevar: Prav, pa kar tvoj emajl jim daj. Moj nekaj ne dela. Pojdi! Skoči!!! In čim prej pridi nazaj s Pradežovo, ki najbrž že čaka.

(Falež pograbi en list z mize in odhiti skozi vrata, Kočevar pa premakne Pradežov in Lučkin listek v levi stolpec in bolj za sebe reče:)

Kočevar: Pradež sem. In tvoja baba tudi. Namesto, da bi se krog osumljencev ožil, se širi. Kot bi nekdo od zunaj vleknil nitke, mi smo pa lutke. Kaj ne štima? To ne štima, da preiskava vodi mene, ne pa jaz preiskave.

(Delna zatemnitev levega prizorišča. Glasba. Kočevar ostane v pisarni, gre k mizi, napiše nov listek in ga prilepi pod Horvatovo ime. Potem obstane pred tablo, obrne hrbet publiki, stopi pol koraka nazaj in razmišlja. Konec prizora.)

#

9. prizor

Scena: lokal na desni.

#

Osebe v tem prizoru:

Gregor Schmidt

Jona Horvat

Natakar

#

(Hkrati z delno zatemnitvijo levega prizorišča povsem osvetlimo desno prizorišče – lokal, v katerem se doslej tiho pogovarjata Schmidt in Horvat, ki ju ujamemo tik pred odhodom.)

#

Schmidt: Ali že kaj vedo?

Horvat: Sanja se jim ne. Amaterji. Kje imaš avto?

Schmidt: Zadaj.

(Po tem vstaneta in zapustita sceno skozi desna vrata lokala. Zatemnitev desnega prizorišča. Glasba. Konec prizora. Med naslednjim prizorom desno prizorišče spet spremenimo v delovno sobo v Horvatovi hiši.)

#

10. prizor

Scena: pisarna Pavleta Kočevarja na levi.

#

Osebe v tem prizoru:

Pavle Kočevar

Bine Falež

Lučka Pradež

#

(Glasba potihne. Odtemnitev levega prizorišča. Popolna zatemnitev desnega prizorišča. Med tem prizorom se scena na desni spremeni nazaj v delovno sobo na Horvatovem posestvu. Nadaljujemo s sledenjem dogodkom na policijski postaji v pisarni kriminalista Kočevarja, ki ga najdemo za pisalno mizo s prižgano cigareto, sezutega, z nogami na mizi, miga s prsti in pregleduje svoje listke. En čevelj je ob sezuvanju padel na tla, drugi je ostal na mizi. Kratko potrka, potem se odprejo vrata in vstopi Lučka Pradež, ki ji je Bine Falež pridržal vrata. Lučka obstane pred vrati, ko vidi nenavaden prizor, Falež se nežno zaleti vanjo.)

#

Falež: Oh, oprostite!

(Ko čez Lučkino ramo vidi Kočevarja za mizo kaditi z nogami na mizi, Falež osupne. Lučka še vedno nepremično in odprtih ust zre v Kočevarja.)

Šef!!!

Kočevar:

(Sname name noge z mize, začne ugašati cigareto in trpati pepelnik v predal. Z roko razpihava dim. Bolj Lučki kot Faležu.)

Oprostite. Se odvajam.

Falež: Sedite. Prosim!

(Ji pokaže na razmajan stol za obiskovalce. Ona še vedno odprtih ust negotovo sede nasproti Kočevarju.)

Kočevar: Ja, tudi ob nedeljah delamo.

(Takrat opazi čevelj na mizi, kamor se je usmeril Lučkin pogled. Lučka prikima. Falež vse to še vedno stoje za Lučkinim hrbtom opazuje. Kočevar čevelj postavi na tla. Lučka in Falež njegovo početje spremljata s pogledom. Lučka med tem odgovarja na vprašanje.)

Lučka: Ja, saj mi tudi. Vam se tudi sanja ne, koliko dela je s tole Afriko. Saj je bilo lažje z Bibo, zdaj pa ne vem, kako bom zmogla sama. Niti tega ne vem, če bo Rebeka še naprej delala. Pojma nimate koliko skrbi imam. No ja, pa sem si vseeno vzela čas, da sem prišla k vam. Z Janijem sva vse manj skupaj ...
(Kočevar vidi, da mora zaustaviti plaz besed, in jo kar prekine.)

Kočevar: Ja, sem slišal.

(In ko Lučka hoče nekaj reči na to, jo samo utiša z gibom roke.)

A ste tudi z žrtvijo vikende preživljali takole delovno?

Lučka: No, ne takole, ampak ja, včasih tudi. Ne vedno. Včasih sva tudi kaj bolj družabnega skupaj počeli.

Kočevar: A skupaj z možem?

Lučka:

(Dokaj začudeno.)

Ja, včasih z možem, včasih pa tudi z Bibo in Jono. Precej teh dobrodelnih obveznosti se dogaja tudi ob koncih tedna. Ta vikend smo nameravali ...

(Kočevar vidi, da bo to spet ena dolga tirada, in ustrelji vprašanje.)

Kočevar: Ja, a je bil vaš mož Janez ob teh dobrodelnih »družabnih« dogajanjih tudi zraven?

(»Družabnih« je Kočevar izrekel s sarkastičnim poudarkom.)

Lučka: Ja, bil je. No, ni bil vedno. Kadar ni imel dela v svojem pubu. Z Janijem se precejkrat vidiva samo ob večerih. Včasih

pa še to ne. Vi nimate pojma, kako naporno življenje je, če si dobrodelen ...

Kočevar: A je vaš mož družaben človek?

(Lučka začudeno.)

Lučka: O ja. V družbi se vedno dobro znajde. Tam v pubu se dosti smešnega dogodi in njegove zgodbice je vedno zabavno poslušati. To je pa velikokrat, ko jih tako rad pripoveduje ...
(Obmolkne sredi stavka, ker ji ni jasno, zakaj jo kriminalist to sprašuje. Premoti jo Falež, ki se med tem časom namesti na stol ob pisalni mizi.)

Kočevar: Povejte mi, je bilo to delo z Afriko nevarno?

Lučka: Ja. Ne. Ja, ne vem, sama nisem hodila dosti. Jona je enkrat rekel, da je oditi v Afriko vedno nevarno. Še preden je dobil AIDS. A ste slišali, da se je tam okužil na ribarjenju. Čudim se ...

(Tokrat jo prekine Falež, ki kot da je čakal na svojo priložnost.)

Falež: Čudite se temu, da se je Horvat okužil na ribarjenju?

(Lučka se obrne proti Faležu, kot da ga prej sploh ni bilo v prostoru, čeprav se je med svojim pleteničenjem ves čas obračala od enega do drugega.)

Lučka: Čudim se, da se Bibi ni že kdaj kaj naredilo. Jona je rekel, da je v Afriki lahko usodno že to, če ti sredi ničesar počni guma.

(Falež se namuzne in pomenljivo dvigne obrv. Lučka se zdrzne ob tem precej jasnem namigu.)

Guma na avtu, mislim ...

Kočevar: Kako pa to, da je žrtev hodila v Afriko, če je bilo pa po mnenju njenega moža tam tako nevarno?

Lučka: Lepo vas prosim, saj smo za varnost potovanj vedno vnaprej dobro poskrbeli. Najeta varnostna služba, nikoli manj kot tri vozila ... Saj veste ...

Kočevar: Po pravici povedano: ne vem. Še nisem bil v Afriki.

(In bolj sam zase.)

In najbrž tudi nikoli ne bom.

(Potem se obrne proti Lučki.)

A je imela Biba Horvat v Afriki kakšne ljubimce?

Lučka: Ne, tam ne.

Falež: A tukaj pa, a? Koga?

(Ob tem, dokaj ostro zastavljenem vprašanju se nagne daleč naprej in zazre v njen obraz.)

Lučka:

(Osuplo.)

Oprostite, prosim!

(Potem malo pomisli.)

No, zdaj je tako ali tako vseeno.

Kočevar: To bomo pa še videli.

(Lučka ga pogleda, vendar ji Falež s svojo naglo reakcijo ne da dihati.)

Falež: Ja, prav imate, zdaj je vseeno.

Lučka: Ja, vseeno je. Mrtva je.

(Malo postane, vzame robček iz torbice, si popivna oči in se usekne.)

Vedela sem, da se je zadnje čase nekaj dogajalo. Spremenila se je. Ampak nisem vedela, da je Jona bolan. Enkrat, ko sva imeli sestanek o pomoči otrokom v Kongu, se mi je zaupala. Mislim, da je bilo dva ali tri mesece nazaj ali kaj takega ...
(Glasba. Zatemnitev. Konec prizora. Lučka vstane in gre skozi vrata na desno prizorišče, kjer se bo odvijal naslednji prizor.)

#

11. prizor

Scena: se zamenja nazaj v delovno sobo na posestvu Horvatovih. Okno NI razbito!

#

Osebe v tem prizoru:

Biba Horvat

Lučka Pradež

#

(Lučka Pradež je nasproti Bibe Horvat v njeni delovni sobi. Biba sedi bočno ob pisalni mizi. Glasba utihne. Odtemnitev desnega prizorišča. Vključimo se v njun pogovor.)

#

- Biba: Tistih nekaj otrok je vendar potrebno spraviti vsaj na jug države, če ne nekam ven iz Konga.
- Lučka: Ampak, Biba! Tam se streljajo.
- Biba: Dobro veš, kaj so ti ljudje počeli, preden so iz Ruande vdrli v Kongo. Naglo je treba ukrepati.
- (Pri tem hitro vstane in začne sem in tja hoditi po sobi.)
- Lučka: Pa saj je Rebeka že vse uredila. A ti ni povedala?
- (Se ob zadnjem stavku globoko nasloni nazaj.)
- Biba: Je, samo sem jezna nanjo.
- Lučka:
- (Začudeno.)
- Zato si jezna nanjo. Saj je naredila dober načrt.
- (Biba se ustavi in z eno roko nasloni na naslon Lučkinega stola.)
- Biba: Pa saj nisem jezna zaradi načrta.
- Lučka: Zakaj pa?
- Biba: Nekaj sva imeli ...
- Lučka: No in?
- Biba: ... potem sva prekinili.

(Pri tem se Biba zravna in zazre nekam daleč. Lučka jo čudno gleda, ker ji ni nič jasno.)

Pravzaprav sem jaz prekinila. Ona pa hoče, da nadaljujeva.

Lučka:

(Lučki se šele takrat posveti.)

Čakaj, čakaj! Hočeš reči, da sta se ti in Rebeka dol dajali ...

(Biba se obrne k njej in pokima.)

... mislim, med sabo ...

(Biba š naprej kima.)

Biba: Ja, vendar sem imela tega dovolj.

(Se obrne stran in se zamišljeno objame čez ramena, kot bi jo stresel mraz.)

Rebeka pa ni prav dobro prenesla. Mi gre kar malo na živce, ko mi s tem teži, in sem že začela razmišljati, da bi jo odpustila ...

(Kar naenkrat se obrne proti Lučki.)

Pa lepo sem ji rekla, da ni ona kriva ... Ah, pustiva zdaj to!

Lučka:

(Še kar noče nehati tega pogovora.)

A si tudi z drugimi ženskami kdaj?

(Kot bi jo zanimalo, če bi še z njo poskusila.)

Biba: Ah, ne. Lepo te prosim! To je prišlo čisto spontano, enkrat po tenisu. V kopalnici. Res imam raje moške.

Lučka: Jaz tudi. Samo Jani je zadnje čase precej utrujen in bolj poredko ...

Biba: Jaz pa ne.

(Glasba. Zatemnitev desnega prizorišča. Konec prizora. Lučka se vrne na levo prizorišče.)

#

12. prizor

Scena: pisarna Pavleta Kočevarja na policiji.

#

Osebe v tem prizoru:

Bine Falež

Pavle Kočevar

Lučka Pradež

#

(Dokončanje zaslišanja Lučke Pradež. Levo prizorišče - policijska pisarna. Glasba. Odtemnitev levega prizorišča.)

#

Lučka: Toliko mi je povedala, več ne. In nikoli pred tem. In nikoli po tem.

Falež: Torej, ne veste, koliko ljubimcev je še imela in koga?

Lučka: Nimam pojma.

Kočevar: Kaj pa vaš mož?

Lučka: Po mojem tudi on nima pojma.

Falež: Lahko bi bili presenečeni, gospa Pradež.

Kočevar:

(Vidi, da se Lučki ne sanja o moževih skokih čez plot in hitro ustavi Faležovo pametovanje.)

Dobro, zaenkrat smo opravili. Saj ne boste daleč. Če vas bomo še potrebovali, mislim ...

Lučka: Ne, ne. Je preveč dela, da bi kam hodila.

(Lučka vstane in hoče skozi glavna vrata.)

Kočevar: Tista vrata prosim.

(Pokaže ji desna vrata. Lučka odide. Policista počakata, da se vrata za njo zapro.)

Falež: Ta baba si bo pa še lase pulila.

(Kočevar ga pogleda in reče:)

Kočevar: Zakaj?

Falež: Ja, zaradi dedca, ki se je honorarno v druge rjuhe metal.

Kočevar: Poslušaj, dokler ne bomo prepričani, da je kakor koli povezan, tole ostane v tej pisarni. Zakaj bi jima prav midva uničila zakon.

Falež: Ja, šef, a mislite, da je prav, kar je počel?

Kočevar: O tem pa jaz ne bi sodil. Ni prav, če je imel prste vmes pri njenem umoru. Drugače te pa to čisto nič ne briga. Raje pojdi in poglej tisti tvoj emâjl, če so Avstrijci že kaj poslali.
(Falež potegne ven telefon in začne brkljati po njem.)

No, bo kaj. Ne se zdaj s telefonom igrati.

Falež: Šef!

Kočevar: A sem ti rekel, da nehaj s tem šefom. Emâjl sem rekel, ne pa telefon!

Falež: Saj to delam. E-mail pregledujem in ja, poslali so. Še malo, da odprem. Aha. Šef!!! Ne boste verjeli. Pradež je oče.

Kočevar: Saj Pradeža nimata otrok.

Falež: Ma ne! S Pradežem je bila noseča Biba Horvat.
(Glasba. Zatemnitev levega prizorišča. Konec prizora. Levo prizorišče predelamo nazaj v salon na Horvatovemu posestvu.)

#

13. prizor

Scena: desno prizorišče, delovna soba na Horvatovem posestvu.

#

Osebe v tem prizoru:

Klarisa Lipovljan

Tomasz Mayer

#

(Vključimo se v pogovor Klarise Lipovljan in Tomasza Mayerja. Glasba utihne. Odtemnitev levega prizorišča.)

#

Mayer: Jaz še vedno mislim, da ni prav.

Klarisa: Gospod Mayer. Če se je gospod Horvat tako odločil, njegova navodila pa so povsem jasna, s tem trenutkom niste več zastopnik njegove korporacije v vzhodni Evropi. Če podpišete te papirje, boste premeščeni v Avstralijo, kjer boste vodili kompleks varovanih stanovanj. Z novo identiteto. Delo se bo našlo tudi za vašo ženo, ki je po naših podatkih zdravnica.

Mayer: Če pa ne podpišem?

(Pri tem vprašanju malo nagne glavo, kot bi hotel kljubovati.)

Klarisa: V tem primeru je zadnja stvar, ki jo boste imeli skupno s korporacijo, pokriti stroški potovanja do Budimpešte. Tam pa boste poslej prepuščeni sami sebi. To pa veste, kaj pomeni.

Mayer: Po pravici povedano: ne povsem.

Klarisa: Gospod Mayer, ne sprenevedajte se, prosim. Zakaj pa mislite, da je gospod Horvat v zadnjih mesecih dal raziskati vaše početje vsa ta leta. Ne bi se smeli igrati igrice na svojo roko. Še posebej pa ne tako, da vam lahko dokažejo nezakonito početje.

Mayer:

(Malo manj odločno.)

Kaj se pa greste? Kakšnih igric? To so podla podtikanja mojih nasprotnikov.

Klarisa: Kar imate nasprotnikov, ste si jih sami ustvarili ali pa izmislili. Svoj največji nasprotnik ste sam, gospod Mayer. Tukaj imam zajeten dosje, v katerem piše, da zadnjih 15 let, ko ste bili uslužbenec korporacije, niste delali samo za korporacijo.

Mayer:

(Poskuša ugovarjati.)

Malo počakajte, prosim. Zagotovo obstaja kakšna razlaga ...

Klarisa:

(Klarisa seže v aktovko, od koder privleče zajeten fascikel in ga z višine spusti predse ter hladno in odločno nadaljuje.)

Obstaja razlaga. Tukaj piše ...

(Pogleda v papirje pred seboj.)

... črno na belem, da ste bili posrednik med rusko mafijo in kupci orožja v balkanskih vojnah ...

Mayer: ... samo par sestankov ...

(Poskuša Mayer zajeziti plaz.)

Klarisa: Osemnajst. V treh letih. Potem ste se začeli vpletati v politiko na Madžarskem ...

Mayer: Samo kot simpatizer ...

Klarisa: ... ki je neki stranki iz neznanih virov priskrbel preko pol milijona mark za njen črni fond ...

Mayer: ... kje ste pa to lahko ...

(Mayer že skoraj cvili.)

Klarisa: In za CIO ste tudi delali.

Mayer: Ja prej. Samo nekaj malega ...

Klarisa: Samo molčite. Ves čas zadnjih skoraj 25 let. A naj vam naštejem, kje vse in s kom ste se srečevali in kakšne naloge ste dobivali? In še imam tega. Pa ne le jaz. Podobne podatke, samo veliko bolj pomanjkljive imajo tudi madžarski preiskovalci. To ste, gospod Tomasz Mayer, počeli navkljub

temu, da ste vedeli, da korporacija ne odobrava delovanja, ki bi moglo škoditi interesom korporacije in njenih skladov. Grešili ste, gospod Mayer, zato se je gospod Horvat odločil, da vas na najbolj neboleč način prestavi na drug konec sveta. Najmanj boleč za korporacijo in za vas. Veseli bodite. Boste podpisali?

Mayer: Saj se z mano pogovarjate huje kot tista dva policaja. Kot da sem nek kriminallec ...

Klarisa: Saj ste, na nek način. Roko na srce. Boste podpisali?
(Zadnje vprašanje je postavljeno dokaj trdo. Mayer niti dobro ne pogleda in podpiše.)

Mayer: Čeprav bi rad še govoril z gospodom Horvatom.

Klarisa: To pa ne bo šlo v nobenem primeru. Sinoči so ga odpeljali v bolnišnico, ker se mu je stanje naglo hudo poslabšalo. Prijeten let domov jutri zjutraj in še prijetnejšo selitev vam želim. Jutri se bo tukaj oglasil gospod Fenevad, da prevzame polna pooblastila. Zbogom, gospod Mayer.

Mayer: A lahko samo še nekaj vprašam?

Klarisa: Prav, kaj?

Mayer: A je to zato, ker sem se letos poleti s Horvatom dal dol?
(Klarisa osupne, potem odkima z glavo. Glasba. Zatemnitev desnega prizorišča. Konec prizora.)

#

14. prizor

Scena: Zaključni prizor se odvija tam, kjer se je vse skupaj začelo, na posestvu Horvatovih, v salonu in v pisarni, na levem in desnem prizorišču. Peti dan po še vedno neraziskanem umoru.

#

Osebe v tem prizoru:

Rebeka Travnik

Lučka Pradež

Klarisa Lipovljan

Pavle Kočevar

Bine Falež

#

(Glasba potihne. Odtemnitev levega in desnega prizorišča. V delovni sobi za pisalno mizo sedi Klarisa Lipovljan. V salon vstopita Pavle Kočevar in Bine Falež.)

Falež: Dober dan!

Klarisa: Tukaj sem. V delovni sobi.

Kočevar:

(Faležu)

Jaz se grem še malo pogovoriti z odvetnico. Bogve, zakaj naju je poklicala. Horvat je pred komaj nekaj urami umrl, samo nekaj dni za ženo, midva pa sva sredi preiskave. Poslušaj! Ti počakaj tukaj in zamoti ostale, če bo še kdo prišel.

Falež: O. K.

(Falež sede levo na stol in vzame eno od revij, ki ležijo na mizici pred njim. Potem se malo presede, še malo premakne stol in se namesti tako, da ima pregled nad prihodi v prostor. Kočevar vstopi v delovno sobo. Med pogovorom Kočevarja in Klarise Lipovljan v salon vstopita Lučka Pradež

in Rebeka Travnik. Falež ju posede v salonu. Lučka noče sesti in stoji sredi prostora z rokami prekrižanimi na prsih.)

Kočevar: Tole je bilo pa precej nepričakovano, a ne?

Klarisa: Niti ne. Gospod Horvat je gotovo sam dobro vedel, da mu ne ostane več veliko časa.

Kočevar: To najbrž je, saj je imel AIDS. Ampak ga je res na hitro pobralo. Mislim, v nekaj dneh po ženini smrti.

Klarisa: Ja, samo je vse pripravljaj že precej časa. Reorganizacijo celotne korporacije.

Kočevar: Kaj pa ste sploh naredili?

Klarisa: Saj se kot odvetnica nisem povsem strinjala z njegovim početjem, ampak on se je v zadnjih dveh mesecih znebil vse zasebne lastnine, upravljalvske pravice je prenesel na 16 vodilnih skladov, ki jih je ustanovil po vsem svetu, oni so zdaj upravni odbor korporacije ...

Kočevar: Pred koliko časa, pravite, da se je lotil?

Klarisa: Pred dvema mesecema.

Kočevar: In vsega zasebnega premoženja se je znebil.

Klarisa: No, zadnje transakcije, približno 40 odstotkov naložb je prodal, so bile izvedene včeraj.

Kočevar: Kam pa?

Klarisa: Gospod Kočevar ...

(Kočevar hoče ugovarjati na »gospoda«, vendar ga Klarisa z migljajem roke ustavi. Uspešno, zato lahko ona nadaljuje.)

Vse legalno. Nič protizakonitega. Ves denar je obdavčen romal v finančne oaze, kjer je naložen in zaščiten z geslom.

Kočevar: In kdo ima geslo?

Klarisa: To pa presega moja pooblastila. Po pravici povedano niti ne vem. To je vedel le gospod Horvat. No, če ne bi danes umrl, vam niti tega brez njegovega izrecnega dovoljenja, no celo navodila v tem primeru, ne bi mogla pripovedovati. Vendar me je pooblastil, da po njegovi smrti odgovorim na čisto vsa druga vprašanja, ki bi mi jih v določenih okvirih vi utegnili zastaviti in zanje poznam odgovore.

- Kočevar: A tako? Na vse je mislil. Kje pa je Schmidt?
- Klarisa: Ne vem. Tudi on je dobil navodila, kaj mora storiti takoj po smrti gospoda Horvata. Že zjutraj, ko mi je odklenil, se je nekam odpeljal. Ne vem, kam.
- Kočevar: Vaša navodila pa so bila?
- Klarisa: Da povabim vse, ki so bili prisotni na večer umora, vključno z vama dvema, in preberem pismo, ki ga bom odprla, ko bomo vsi skupaj.
- Kočevar: Bom pogledal, če so že vsi tukaj.
(Stopi do vrat in pomoli glavo v salon, kjer so Falež, Rebeka in Lučka, se obrne nazaj v pisarno in pokima Klarisi.)
Vsi smo. No, skoraj vsi. Mayerja ni.
(Ona mu pokima nazaj.)
- Klarisa: Ga tudi ne bo. Takoj bom.
(In se začne ozirati po pisarni, Kočevar pa vstopi v salon.)
- Kočevar: Dober dan, spoštovane dame.
(Lučka mrko zre predse. Še vedno stoji prekrižanih rok.
Rebeka preplašeno dvigne pogled proti Kočevarju, ki gleda proti vratom delovne sobe, od koder prihaja Klarisa s paketom v rokah.)
- Rebeka: Zakaj pa smo tukaj?
- Falež: Ker nas je Jona Horvat povabil.
(Tokrat se zdrzne Lučka.)
- Lučka: On je vendar umrl!
- Kočevar: Ja, to je res, vendar je dal navodila odvetnici. Mar ne?
(Se obrne h Klarisi, ki je ravno v tem času odložila paket na mizico in z vrha vzela pismo.)
- Klarisa: Ja, res je. Po navodilih gospoda Horvata vam moram prebrati tole pismo. Lahko začnemo?
(Vsi prikimajo in skoraj v en glas pritrdijo ali z mrmranjem ali s pritrdilnicami, medtem ko Klarisa odpira pismo.)
- Klarisa: Torej:
(Ko odpre pismo, malo postane, bolj od začudenja, kar se vidi tudi na izrazu njenega obraza.)

Piše: »Oprostite mi vsi skupaj za vse nevšečnosti.« Podpis:
»Jona Horvat.«

Rebeka: Zakaj le?

(Vendar Klarisa še ni končala.)

Klarisa: In dodatek: »P. S.: paket je za kriminalista Kočevarja.«
(V tem Klarisa pobere paket in ga izroči presenečenemu
Kočevarju, ki se hkrati tudi namuzne. Falež poskuša modro
gledati, vendar mu to ne uspeva prav dobro.)

Lučka: O, moj bog! Saj tale paket je Schmidt prinesel notri kmalu
zatem, ko so ustrelili Bibo!

Kočevar: No, pa poglejmo.

(Falež pristopi h Kočevarju.)

Falež: Šef. Kaj pa, če je bomba?

(Kočevar ga hudomušno pogleda.)

Kočevar: Ha! Saj najbrž je. A ne taka, kot ti misliš.

Lučka:

(Čemerno, skoraj zaničujoče.)

Vino je, ki ga je Mayer prinesel.

Falež: Kje pa je Mayer?

Klarisa: Zdajle nekje nad na letalu proti Budimpešti. Zgodnji let iz
Zagreba.

(Kočevar odpre.)

Falež: O! Vino.

(To reče skoraj razočarano.)

Lučka: Saj sem rekla.

(Falež prime steklenico in jo potegne ven.)

Falež: Molipači. Bizeljsko.

Kočevar: Glej no, še nekaj je spodaj. Kuverta! Piše »Gospod
preiskovalec.« To sem menda jaz, a? No, da vidimo.

(Odpre kuverto in ven potegne medaljon in list papirja.)

Rebeka: To je medaljon gospoda Horvata.

Lučka: Ja, v njem je nosil Bibino sliko.

(V tistem Kočevar poda papir Faležu, ker za odpiranje
medaljona potrebuje obe roki. Vsi, razen odvetnice, se

približajo, da bi videli od blizu. Ob sliki je notri še palčka z modro črto.)

Rebeka: O! Uporabljen test nosečnosti. Le čigav je.

Falež: Bibin?

(In se namrdne, kot bi se ugriznil v jezik, še preden opazi, da ga je Kočevar prestrelil s pogledom. Nato odvrne pogled in se posveti listu v rokah.)

Falež: Mater, šef, kaj pa to pomeni?

Kočevar: To pomeni, da je Horvat vedel, da je njegova žena noseča.

Falež: Mislim tole, kar tukaj piše. Drugače pa, ja, vedel je, da je noseča s Pradežem.

Lučka: KAAAJ! Kaj ste rekli?

Kočevar:

(Stegne roko proti papirju.)

Daj sem. Idiot!!!

(In bere potihoma. Lučka medtem lovi sapo, sopiha in s pogledom prebada Faleža.)

Lučka: Vi, vi, vi ne veste, kaj govorite.

Falež: Najbrž res ne. Oprostite.

Lučka: Za take klevete ni opravičila.

Kočevar: Ni opravičila, dokazi so. Tako kot tole.

(In bere.)

»Nikoli ne igrajte šaha za denar. S. H.«

Falež: Kaj naj bi to pomenilo?

Kočevar: To pomeni, da smo pravkar razrešili umor.

Lučka: Kakšni dokazi?

Kočevar: Utihnite že enkrat. Sedite sem nekam in dajte mir!

(S široko kretnjo pokaže po sobi, potem pa se obrne nazaj k Faležu.)

Motiv smo dobili, mladi mož. Kot se spomniš, sva preigrala vse osnove kriminologije in ugotovila, da ni šlo ne za umor iz koristoljubja, ne za kakšnega motenega morilca. Ven je štrlel le seksualni motiv. Midva sva med osumljene najprej,

poudarjam, najprej dala moža in Schmidta, vendar sva ju izločila, ko so se pojavili ljubimci in ljubimke ...

(Ob tej trditvi s pogledom potuje od Lučke do Rebeke.)

... so oni postali glavni osumljenci. Je tako?

Falež: Mater, res, šef.

(Kočevar ga za »šefa« ostro pogleda. Falež skomigne z rameni.)

Kočevar: Še tistega revčka Mayerja sva majčkeno sumila, da je vpleten. Pa ni bil niti malo. In kdo nam je povedal za ljubimce? Horvat.

(Falež nemo prikimava.)

Falež: In tako sva začela s seksualnim motivom povezovati ljubimke in ljubimce.

Rebeka: Hočete reči, da sem bila med osumljenci.

Falež: Čisto malo in ne čisto zares.

Kočevar: Čisto zares. Molči in poslušaj rajše, Falež. Rekla sva tudi, da je šlo za naročen umor, vendar se po neuspešnem preiskovanju letališč in celo, čeprav poznim, zaporam cest nisva vračala k drugim možnostim izvršitve naročenega umora, saj so dokazi o ljubimcih in na koncu dokaz o nosečnosti žrtve kar deževali. Enkrat vmes sem si rekel, da imam občutek, da preiskava naju vodi, ne midva nje. No, zdaj je tudi to jasno. Figurice na vrvicah, kar sva bila tudi midva, je vodil veliki lutkar in vrhunski šahist Jona Horvat.

Falež: Kako ste prišli pa na to idejo, š...

(»šefa« ni do konca izgovoril, ker ga je Kočevar naglo nadaljeval.)

Kočevar: S tem paketom mi je Horvat sam dal iztočnice. Povedal mi je, da bolje igra šah od mene. A še veš, kaj je rekel o šahu?

Falež: Če se ne motim: »Ljubezen, logika in trdo delo.«

Kočevar: Točno. In on je hladno preračunal in izpeljal celo zgodbo. Tako sva se midva ves čas grizla v rep. Poglej! Pred dvema mesecema je začel razprodajati svoje premoženje. Za vsako dosedanjo ženo je Horvat zgledno poskrbel, a tej zadnji, ki

jo je imel res rad, je dva meseca pred svojo smrtjo sistematično začel uničevati njeno finančno prihodnost. On je vedel, da bo umrla pred njim. Kljub temu, da je vedel, da je noseča. In zdrava.

(Ob tem dvigne medaljon.)

Nama je trdil, da njegova žena ne more imeti otrok. In prav ta otrok jo je stal življenja. Horvat očitno ni hotel, da njegovo premoženje deduje otrok tretjega človeka, ki mu ga je žena poskušala prikriti. Vse to je bilo narobe. Spomni se, kaj je Horvat rekel ob njenem truplu neposredno po umoru: »Biba, zakaj si mi to naredila!« To je bila po mojem njegova edina iskrena reakcija, ki pa je midva nisva zaznala.

Rebeka: Ja, kdo jo je pa potem ustrelil?

Kočevar: No, mladenič, ti ji odgovori.

Falež:

(Se obrne proti Rebeki z malo vzvišenim tonom.)

Plačani morilec.

Kočevar: Tako je. Tajnik ali kar koli je že bil Horvatu. Schmidt.

Falež: Kako? Pa saj sem meril čas, ki ga je potreboval do garaže in nazaj ...

Kočevar: Ja. On pa je imel škatlo z vinom in pištolo spravljeno nekje v bližini in sploh ni šel v garažo. Tako je imel dovolj časa, da je izvršil umor. In kdo je potrdil, da je Schmidt moral po vino? Spet Horvat.

Falež: In Mayer.

Kočevar: Ne, Mayer je samo povedal, kdaj je Schmidt vstopil v salon, ne pa tega, kaj je zunaj zares počel.

Falež: In parafinski test ...

Kočevar: ... je bil pokrit s »petkovim streljanjem«. Dobro načrtovano s strani Jone Horvata. Res je bil dober šahist. In midva sva ves čas imela vse pred nosom.

Falež: Potrebno bo izdati tiralico za Schmidtom.

Kočevar: Ja, seveda, uradno morava, čeprav mislim, da nima smisla. Tisoč poti je, po katerih je lahko ušel. In skoraj cel dan

prednosti ima. Gotovo je tudi poln denarja, saj ima najbrž on tisto geslo. Po mojem ga ne bomo več videli.

Falež: Predolgo sva iskala prave odgovore.

Kočevar: Ni pravih odgovorov. Se le prava vprašanja.

(Kočevar seže v žep in si prižge cigareto. Glasba. Zatemnitev. Konec prizora. Konec predstave.)

#

>>> Konec. <<<

#

Dodatek:

Razporeditev listkov po tabli v 4. prizoru (sprememba 1x),
5. prizoru (sprememba 1x) in 8. prizoru (sprememba 2x):

Prizor	Stolpci na tabli					
4,1	Horvat	Schmidt	Rebeka	Biba Lučka	Klarisa	Mayer
5,1	Biba Schmidt Horvat			Lučka Klarisa		Mayer Rebeka
8,1	Biba Rebeka		Mayer Schmidt Horvat Pradež	Lučka Klarisa		
8,2	Biba Rebeka Pradež Lučka		Mayer Schmidt Horvat	Klarisa		

Predlagana glasba:

Vlado Kreslin/Miro Tomassini - Napačnega človeka imate

#

O avtorju:

Andrej Kokot je v bistvu pisec, čeprav je pisatelj postal šele v zadnjem obdobju. Najprej je študent Andrej kot kantavtor v začetku osemdesetih prejšnjega stoletja pisal besedila za svoje uglasbene pesmi. Ko je končal študij je začel pisati kot novinar, kasneje pa je zaplaval v povsem druge karierne vode. Pisanje zaradi notranje potrebe je v borbi za ljubi kruhek za dve desetletji odrinil proč. Razen za reklamne potrebe večjih in manjših občasnih naročnikov. Malo je k temu nepisanju za potrebe umetnosti prispevalo tudi soimenjaštvo s stricem, koroškim pesnikom. Radovljiški Andrej pravi, da bi bila dva z enakim imenom sočasno za slovenski kulturni prostor najbrž preveč. Tako se je leta šele 2008 najprej plaho vrnil kot kantavtor. Bolj široko odprtih vrat je v svet ustvarjalne kulture vstopil v začetku 2013 z izidom pesniške zbirke Misli o »O«, istega leta pa je zaključil dramsko besedilo, ki je nastajalo dve leti, Napačni človek. Leto kasneje je to dramsko besedilo predelal, tako da se po novam dogaja v Sloveniji in ne v Ameriki, kot prva verzija. Ves čas piše pesmi, čeprav njegova tovrstna prizadevanja zaenkrat še ne kažejo kakšne nove morebitne zaključene celote, ki bi lahko končala v knjigi. V delu ima dve večji literarni deli, povsem konkretno pa se je v Društvu prava beseda lotil projekta Zaigrajmo pesnike, v katerem v sosterilstvu z Boštjanom Sokličem (Tantadruj) predstavlja klasične slovenske pesnike.

Koristne povezave:

<https://zaigrajmopesnike.wordpress.com/>

<https://andrejkokot.wordpress.com/>

www.press-radovljica.si